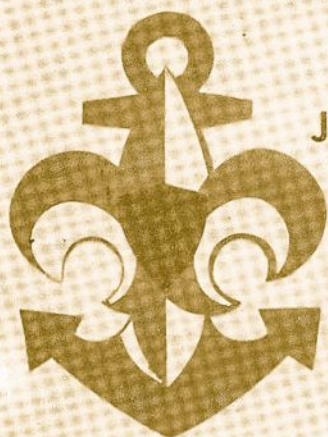

JŪRŲ SKAUTŲ JUBILIEJINIAI METAI

1922 - 1972

SKAUTŲ AIDAS

NR 3

KOVAS

1972

1972 Kovas - MARCH Nr. 3

SKAUTŲ AIDAS

Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Isteigtas 1923.III.15 Šiauliuose, Lietuvoje Leidžia LSS Tarybos Pirmija

Prenumerata: metams - \$5.00, pusei metų - \$3.00, paskiras nr. - 50 c.
Garbės prenumerata - \$10.00, garbės leidėjo prenumerata - \$25.00

- Vyr. redaktorius s. J. Toliušis
7418 So. Claremont Ave.
Chicago, ILL. 60636
- Administratorius: ps. A. Orentas
6840 So. Campbell Ave.,
Chicago, ILL. 60629
- Pavaduotojai: v.s. A. Namikienė,
s. B. Vosylius
- Techninis redaktorius: v.s. VI. Vijeikis
- Redakcinė kolegija: ps. I. Šerelienė,
v.s. J. Vaišnys, S.J., s. S. Jelionienė
- Redakcijos nariai kitur:
ps. B. Kidolienė - New York
s. V. Starėnas - Holden
v.s. B. Žalys - Australija

SKAUTU AIDAS - The Scouts Echo

A Lithuanian youth Magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian Scouts Association. Not for profit Illinois Corporation.

- Subscription \$5.00 yearly, \$2.50 half-yearly, single copy 50c.
- Address: SKAUTU AIDAS,
7418 So. Claremont Ave.,
Chicago, Illinois 60636
- Editor in Chief and Managing Editor
Juozas Toliušis (same address)
- Office of Publication: ViVi Printing,
4346 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60609 - Tel. 254-1122
- Second Class postage paid at Chicago,
Illinois.

Redakcija taiso ir trumpina
rankraščius savo nuožiūra.

Viršelį paruoštas j.v.s. S. Makarevičiaus

Sk. Aidas - vienintelis žurnalas, kurį vaikai dar
pavarto. Ačiū!

tėtė Šilėnas, Pa.

Pašto dėžutė

Montrealio Neringos skaučių tuntas ir Geležinio Vilko skautų tuntas turėjo Kūčių sueigą gruodžio 23 d. Sueigos metu surinkom pinigų užprenumeruoti Vokietijos skautams-skautėms Skautų Aidą. Prašome pasiųsti į Jums žinomą vietovę Vasario 16 gimnaziją ar kitur. Būsime labai dėkingi.

Neringos ir Gelež. Vilko tuntų ir savo vardu linkiu visai redakcijai laimingų Naujųjų Metų.

Rasa Lukoševičiūtė,
La Salle, Canada

Artėjant Skautų Aido auksiniam jubiliejui - 1973.III.15 - reikėtų kaupti jėgas jau dabar išleisti sukaktuvinį Skautų Aidą, kuris būtų ir lietuviams istorinis prisiminimas.

s. Br. Simonaitis, Canada

Aide pasigendu oficialių jūr. skautų ir sk. vyčių skyrių. Tas labai apsunkina prenumeratų iš jūr. skautų rinkimą ir numuša norą skaityti patį laikraštį.

Br. Juodelis

Sulaukus pensijos amžiaus ir pasitraukus iš aktyvios skautiškos veiklos, S.A. yra ta grandis, kuri mane jungia su dabarties skautišku jaunimu.

Kodėl mano "menas" - šiaudinukai atbulai pakabinti gruodžio numeryje? Nesistebiu - juk dabar ir modernūs paveikslai daug rūpesčio sukelia juos kabinant.

s. E. Abelkienė

AUKOS SK. AIDUI

Toronto Šatrijos tunto TULPĖS jaun. skaučių draugovė - 428.00 doleriai.

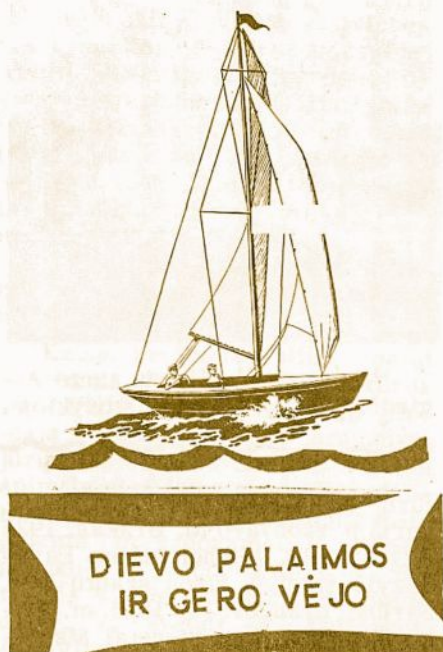
Chicagos jūr. skaučių NERIJS tuntas - 25.00 doleriai.

Skautiškas ačiū mažiausioms sesėms už didžiausią auką ir puikų žygį, apie kurį skaitėme Kanados lietuvių spaudoje. Sk. Aido skaitytojai, kaip praneša redakcija, apie sesių vajú išgirs ir pamatys balandžio Sk. Aido numeryje.

Nerijos sesių auka - jūrinio auksinio jubilėjaus proga.

Nuoširdžiai dėkojame ir - gero vėjel

S.A. Adm.

1922 metų kovo 12 dieną laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune man teko garbė įkurti pirmąjį lietuvių jūros skautų vienetą - Kunigaikščio Algimanto draugovę. Ją sudarė dvi skiltys - valtys. Valčių vadai buvo P. Jaruševičius ir J. Dainauskas, adjutantas Vyt. Mošinskis, aš buvau draugininkas.

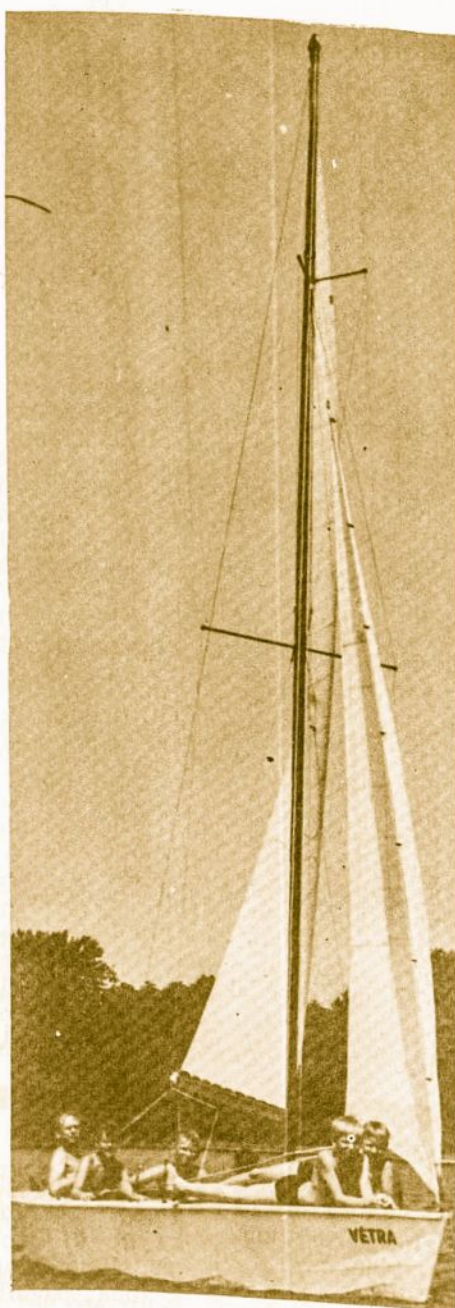
1922 metais Lietuva dar neturėjo nei savo laivyno, nei vieno jūrinio uosto. O čia, štai, toli nuo jūros, Kaune, būrys moksleivių skautų pradėjo vilkėti jūreivių uniformą, mokytis laivininkystės ir svajoti apie lietuvišką laivyną. Naujoji skautybės šaka augo ir stiprėjo. Vėliau jūros skautų sąjūdis išplito po visą Lietuvos kraštą. Lietuvių jūros skautų buvo net ir Latvijoje.

Šis sąjūdis daug padėjo lietuvių tautą suartinti su jūra, o vandens sportą išplėsti po visą kraštą. Vėliau įkurtas Lietuvos prekybinis laivynas ir karo laivas iš jūros skautų tarpo susilaukė jūreivių ir vadų. Tai rodo, jog pirmieji Lietuvos jūros skautai pradėjo labai naudingą ir reikalingą Lietuvai sąjūdį.

Tenka džiaugtis, kad šis sąjūdis atsikūrė išeivijoje ir jau plačiame pasaulyje švenčia savo 50 metų sukaktį.

Linkiu visiems lietuvių jūros skautams ir skautėms, jų vadams ir vadovėms Dievo palaimos ir Gero Vėjo!

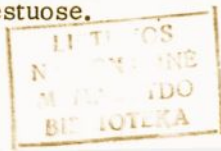
Skautininkas Julius P. Jurgėla-Gale, M.D.

TEGU PRAEITIS MUS SKATINA

Prieš 50 metų dr. J. Jurgėla Kaune įkūrė jūrų skautus. Lietuvos jaunimas supratęs jūros svarbą ir pagautas jūrinės romantikos, entuziastingai stojo į jūrų skautų eiles. Žemdirbių tautos vaikai ryžosi įjungti Lietuvą į jūrinių valstybių tarpą.

Po kelių metų jūrų skautų vienetai veikė visuose didesniuose miestuose.

Netrukus Lietuvos ežerus raižė jūrų skautų buriniai laivai, o upėse jaunesnieji jūrų skautai mokėsi irklavimo.

Atsirado rėmėjų, kurie materialiai padėjo jūrų skautams, tuo juos drąsindami naujame veiklos darbe. Žymiausias - "Moterų Draugija Tautiniam Laivynui Remti" - nupirko kuterį "Malaya" ir jį padovanojo jūrų skautams. Tam kuteriui buvo duotas dr. Vydūno pasiūlytas vardas "Budys".

"Budys" išdidžiai nešė Lietuvos vėliavą ir jūrų skautų vimpilą, lankydamas Danijos, Švedijos, Latvijos ir Gotlando uostus.

Neapsiėjo be aukų. Sudėtos aukos neatbaidė lietuviško jaunimo, bet dar daugiau paskatino jį dirbti ir mokytis kovoje su jūros pavojais. Atsirado prekybos laivynas, vadovaujamas lietuvių kapitonų - buvusių jūrų skautų.

Deja, pradėtas darbas buvo sutrukdytas skaudžių okupacijų. Išeivijoje atsiradę jūrų skautų vadovai, atkūrė jūros skautus.

Dirbdami sunkiose sąlygose jie skiepija išeivijoje gimusiam jaunimui, meilę gintarinei jūrai ir lietuvių jūrų skautų tradicijoms.

Švęsdami šią garbingą sukaktį, mes lenkiame galvas žuvusiems ir mirusiems broliams. Tegu jų auka paskatina mus dirbti tam idealui, vairuojant mūsų jaunimą per audringas gyvenimo jūras.

Iki pasimatymo jubiliejinėje stovykloje.

Gero Vėjo!

J. ps. A. Empakeris,
JSS vedėjas

Žvilgsnis į nuplauktą kelią

Drąsiai, broleliai, ženkime
pirmyn,
Prie jūros, prie jūros, prie
jūros savos!

Petras Babickas

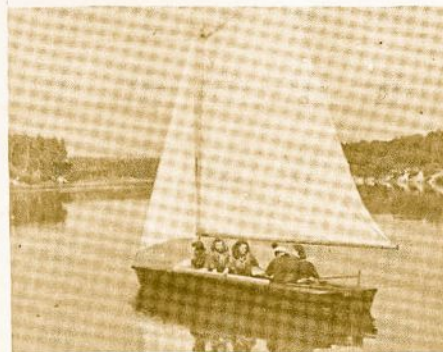
Švenčiant 50 metų veiklos jubiliejų ir šiandien Lietuvių Skautų Brolijos eilėse turint apie 250 aktyvių jūrų skautų, bebrų, jūrų jaunių, budžių ir jūrų skautininkų, norisi pažvelgti į nuplauktą kelią, kuris mus atvedė prie auksinio jubiliejaus. Šiuo keliu per 50 metų plaukė keli tūkstančiai jūrų skautų, šiandien ateinant jau kelintai kartai.

Šis kelias nuo 1922 m. kovo mėn. 12 d. pradžios, Nemuno ir Neries santakoje, vingiuoja pro visus Lietuvos vandenį, pro Vokietiją, pro J.A.V., Kanados ir Australijos vandenį, kuriuose plėvesuoja mūsų vimpilai. Du nepilnus dešimtmečius švietę lietu-

vių jūrų skautų vimpilai virš Baltijos jūros su mumis kartukeliavo į laisvąjį pasaulį. Jie šiandien plėvesuoja Ramiajame vandenyne prie Los Angeles, Atlanto vandenyne prie Bostono, Pietų Pacifiko vandenyne prie Australijos krantų ir J.A.V. bei Kanados didžiųjų ežeruose prie Chicagos, Clevelando ir Toronto.

NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

Jūrų skautų 35 m. jubiliejiniame "Skautų Aido" numeryje (1957 m. Nr. 3, pl. 18) nežinomas apžvalgininkas rašo, kad 1923 m. Kaune stipriai veikė jūrų skautai, kur nebuvo jūros, o Klaipėdoje buvo jūra, kur nebuvo jūrų skautų. Ši padėtis pasikeitė 1924 m. pavasarį, kai s. Kostas Jurgelevičius su būriu kitų Algimanto laivo jūrų skautų iš Kauno dviem valtimis nuplaukė iki Klaipėdos. Ten susipažino su mažlietuvišiais gimnazistais, ir iš jų įsteigė pirmąjį

"Korsaras", Hanau tunto Algirdėnų jolė, 1947 m. stovykloje.

jūrų skautų vienetą Klaipėdoje, kuriam vadovavo M. Brakas. 1925 m. v.v. Br. Michelevičius Panevėžyje įsteigė jūros skautų Kng. Šarūn draugovę, o 1926 m. įsikūrė jūrų skautų vienetas Mažeikiuose, Kėdainiuose, Telšiuose, Viekšniuose, Šiauliuose, Palangoje, Jurbarko ir Kybartuose ("Skautų Aido" 1957 m. Nr. 3 pl. 5-7 informacija, pagal v.s. P. Jurgėlos "Lietuvos Skautija" rankraštį).

Įvykę jūrų skautų vadovų suvažiavimai, kursai ir stovyklos: 1925 m., 1926 m., 1934 m. Kaune, 1936 m. Klaipėdoje, 1939 m. Šventosios uoste ir kitur, jūrinė spauda, 1936 m. pradėtos ruošti Jūros Dienos ir 1936 m. Klaipėdoje įsteigta Buriavimo Mo-

sveikiname

Lietuvių jūrų skautų 50 metų veiklos sukaktuvių proga malonu man jus, mieli broliai jūrininkai, pasveikinti ir palinkėti tolimesnio sėkmingo plaukiojimo ne tik artimuose ir tolimuose vandenyse, bet ir lietuviškos skautijos idealų bangose.

Tegul jūsų pasiryžimas skrosti vandenį po lietuviška vėliava stiprina jūsų charakterį ir ištikimybę Lietuvai, o jūsų pasisekimai tebūna pasididžiavimas visai Brolijai.

Budėkime!

v.s. Petras Molis
LSB Vyr. Skautininkas

Švėsdamas gražias Jūrų Skautų 50-mečio sukaktuves, sveikinu mielus brolius ir seses sukaktuvinius, linkiu augti, stiprėti skautiška dvasia ir džiaugtis kuo geriausiu pasisekimu jūsų skautiškoje ir jūrininkystės veikloje.

v.s. E. Korzonas,
J.S.S. vedėjas 1928-1930 m.

Sveikinu jūrų skautus, atsikūrusius įvairiuose žemynuose, prie upių, ežerų, jūrų ir vandenyne, kad ir toli nuo Baltijos.

"Iš už jūrų" per beveik šimtmetį gaudavom laisvą spaudą, pagalbą iš ten įsikūrusių giminių, jūros keliais jaunimas išskeliaudavo; vengdamas tarnauti okupantų kariuomenėse ar tais pat keliais grįždavo atgal pasilsėti senesnieji ir jų vaikai Lietuvon. Ir ateity jūra ir erdvės turės savo reikšmę ryšiams palaikyti tarp tėvų krašto ir kitų žemynų. Be to, jūrininkystė ir jūrų sportas turi auklėjamosios įtakos žmogaus būdai, grūdina jį fiziškai ir dvasiškai. Jūriniai kraštai, kad ir maži, yra plačiai žinomi ir gerbiami.

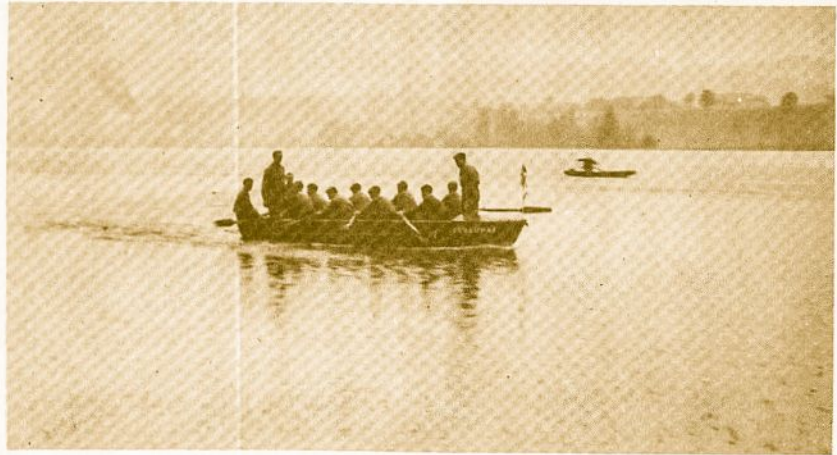
Sveikinu sukakties proga visus pirmūnus jūrų skautus, pradėjusius plaukioti prieš 50 metų Nemune, kitose Lietuvos upėse ir ežeruose, vėliau raižiusius jūras jachtose ir laivuose su Lietuvos trispalve; sveikinu auklėtojus ir rėmėjus, gelbėjusius jaunimui priemonių išsigyti, o ypač tris brolius amerikiečius - Jurgėlas, pradėjusius jūrų skautų sąjūdį ir nemažai laiko jam pašventusius.

kykla dar labiau išplėtė jūrų skautų veiklą, naujiems vienetams susiformuojant Ukmergėje, Alytuje, Tauragėje, Biržuose, Rokiškyje, Zarasuose, Marijampolėje ir Vilkaviškyje. 1939 m. Lietuvoje buvo 24 jūrų skautais (j.s. B. Stundžia, "Skautų Aido" 1957 m. Nr. 3 pl. 10-11).

Plačiausia jūrų skautų veikla buvo išvystyta Klaipėdoje ir Kaune.

Kaune broliams Juliui, Kostui ir Petrui Jurgelevičiams įkūrus 1922.III.12. L.K. Algimanto pirmąją vandens skautų draugovę, jūrų skautų skaičius ir veiklos apimtis visą laiką augo, daug darbo įdedant nepavargstantiems steigėjams ir vadovams: P. Labanauskui, A. Michelevičiui, V. Šarūnui, V. Petukauskui, B. Stundžiai, V. Švedui, K. Aglinskui, A. Aglinskui, R. Dačinskui ir kitiems. Jūrų skautų skaičiui išaugus iki penkių laivų, 1939 m. pradžioje buvo įkurtas pirmasis Kauno jūrų skautų tuntas. Jo tuntininku buvo inž. R. Vysockis, kartu ėjęs ir Jūrų Skautų Skyriaus vedėjas pareigas.

Klaipėdoje jūrų skautų veikla sustiprėjo 1926 m. pavasarį, kai jiems Moterų Draugija Tautiniam Laivynui Remti padovanojo už 10,000 litų nupirktą jūrinį kuterį - burlaivį. Tai buvo "BUDYS", kuriuo per 7 metus buvo daromos jūrinės kelionės į Latviją, Šve-

diją, Daniją, Lietuvos pajūriu ir Kuršių mariose. Išplaukdamas iš Klaipėdos uosto, 1933 m. liepos 15 d. "BUDYS" sudužo į uosto molus. Su juo žuvo jūrų skautai: V. Amulevičius, E. Jasiukevičius ir V. Šidlauskas. Porai metų praėjus su rėmėjų pagalba jūrų skautai išigijo naujas jūrines jachtas "Skautą", "BUDI I", "BUDI II" ir "Baltąją Leliją". Buriavimo mokyklą baigusieji, arba išlaikę jachtų vadų egzaminus jūrų skautai M. Brakas, K. Plonaitis, E. Purvinas, F. Buntinas, V. Buntinas, Vl. Bakūnas, J. Bagdonavičius, J. Deckys, L. Knopmilleris, K. Grajauskas, V. Jurgaitis, M. Preikšas, L. Veleris, K. Tomaševičius, B. Steponavičius ir kiti su šiais pastatais ir su jachtomis "Gražina" ir "Kastyčiu" dalyvavo tarptautinėse regatose Klaipėdos

Kempteno j. skautų Perkūno valtis pratybose, Niedersanthofen ežere 1947.

P. Urbučio nuotr.

jachtklubo pavedimu. Klaipėdos jūrų skautų skaičiui išaugus iki 4 vienetų, 1936 m. čia buvo įkurtas pirmasis jūrų skautų Klaipėdos Uosto tuntas. Jo veikla truko iki vokiečių okupacijos 1939 m. kovo mėnesį. Konsulatų tarpininkavimu, iš vokiečių pavyko atgauti jūrų skautų jachtas ir jas perplukdyti į Šventosios Uostą 1939 m. vasarą. Sovietinė Lietuvos okupacija 1940 m. nutraukė jūrų skautų veiklą, sulikvidavus Lietuvių Skautų Sąjungą.

Jūrininko Simo Kudirkos žygis neseniai priminė pasauliui, kad Lietuva dar tebėra gyva ir kad jos vardo ištrinti iš tautų tarpo niekam nepasiseks.

jūr. sktn. Povilas Labanauskas,
buv. karo laivo "Prezidentas Smetona"
kapitonas,
JSS vedėjas 1935-36 m.

50 metų jūrinio skautavimo suaktyvių proga sveikinu visas seses ir brolius, linkėdamas ir toliau nenuilstamai žadinti lietuvių tautos jūrinę sąmonę ir skleisti jūrinę mintį lietuviškojo jaunimo tarpe, o taika ir Dievo - Tėvynės - Artimo meilė telydi jus!

j.v.s. Alg. Aglinskas
JSS vedėjas 1936-1937 m.

1972 metų kovo 12 d. sueina 50 metų, kai Lietuvoje įsisteigė lietuvių jūrų skautų pirmasis vienetas - laivas.

Per tuos penkiasdešimt metų buvo siekiama skautiška dvasia sujūrinti mūsų jaunimą. Buvo vadovaujama šūkiu "Jūra nemėgsta tautos, kuri bijo jos!"

Vienintėlis lietuvių išeivių jaunimo sąjūdis, kuris domisi jūrininkyste, buriavimo sportu ir jūrinės idėjos propagavimu - tai jūrų skautės ir skautai. Kur begyventume, kaip ir reikalus bežiūrėtume, visų pareiga yra pasilikti vieningiems ir geriems lietuviams jūrų skautams.

Jūrų skautijos nueitas kelias buvo audringas, turėta aukų, sielvarto ir nesusipratimų, bet ir didelio jūrinei idėjai pasišventimo. Taigi tas laikotarpis tegu būna kaip švyturys audringoje naktį jūrų skautijos jaunajai kartai.

Junkimės dar į didesnę darbą, vienybę ir ryžtą, kad atėjus laikui visi buriuotume su lietuviška vėliava į laisvą Lietuvos pajūrį.

j.v.s. Vl. Petukauskas
JSS vedėjas 1949-1952 m.

Trečioje Tautinėje, 1948 m. Al-pėse, parado gretose Seligenstadto jūrų skautų laivas.

PO ANTRO PASAULINIO KARO

Daugeliui lietuvių pakliuvus į Vokietiją, 1945 m. pabaigoje buvo atkurta LSS veikla. Kartu su skautų draugovėmis prie vandenų kū-rėsi ir Jūrų skautų vienetai. 1947-1949 m. laikotarpyje jūrų skautų laivai veikė Freiburge, Hanau, Ka-selyje, Kemptene, Schweinfurte, Seligenstadte, Schwab. Gmünde, Luebecke ir Flensburge prie Jū-rininkystės Mokyklos. Tuo metu rotatorium j.ps. E. Jasiukaitis iš-leido jūrų skautams vadovėlių "Jū-rų Skauto A, B, C."

Emigracijoje pirmasis jūrų skautų vienetas buvo įkurtas Ka-nadoje, Toronte, 1949 m. sausio mėnesį. Jis greit išaugo į L.K. Vaidoto laivą, kuriam vadovavo

v.v. Br. Vaškelis. 1950 m. rugpiū-čio 1 d. jau buvo 34 jūros skautai ir 11 jūros skaučių. Vėliau čia į jūrų skautų veiklą aktyviai įsi-jungė s. V. Šarūnas, j.s. B. Stun-džia, j.b.s. V. Rušas, j.s. H. Ste-paitis, j.ps. G. Kačanauskas ir kiti. Išaugo jauni vadovai - buriotojai v.v. J. Anysas, v.v. K. Šalkauskas, V. Valaitis, M. Šlapšys, ir kiti.

1951 m. jūrų skautų vienetai buvo suformuoti Montrealyje, vė-liau Hamiltone, turėję burines jachtas ir eilę metų energingai veikę.

Pastovią jūrų skautų veiklą per 23 m. iki šių dienų išlaikė tik Toronto "Rambyno" tunto jūrų skautai. Šiuo metu Toronte veikia jūrų skautų "Žilvino" ir "Vi-kingų" laivai, ir Herkaus Montės

jūrų budžių įgula. Per eilę pasku-tinių metų čia laivams vadovavo j.b. ps. P. Butėnas, j.ps. P. Gorys, j.b.s. V. Rušas, j.ps. A. Empakeris ir keletas jaunesniųjų vadovų.

Australijoje lietuvių jūrų skau-tų veikla prasidėjo Melbourne 1949 m. vadovaujant v.v. A. Žilinskui. Vėliau įsijungus j.ps. A. Gabui ir j.s. Vyt. Vaitkui jūrų skautų veikla buvo išlaikyta iki dabar, turint "Džiugo" tunte jūrų budžių įgulą ir "Nidos" jūrų skautų laivą. 1956-1957 m. Sydnejaus "Aušros" tunte veikė jūrų skautų "Ryklių" valtis, vadovaujama v.v. A. Alčiausko.

Kun. Vaidoto įgula Lübecke svečiuojasi ant vokiečių mokomojo burlaivio "Sautederne" 1948 m.

Sveikinu penkių dešimčių metų veiklos proga. Tai yra džiaugsmo ir pergalės šventė. Džiaugs-mo, nes jūrų skautai įgavo nuoširdų įvertinimą mūsų visuomenėje. Pergalės, nes visi jūrų skautų laimėji-mai pasiekti aukomis, dideliu pasišventimu ir ne-nuilstamu darbu. Aišku, auksinės veiklos sukurtuvių nebūtų, jei mes neturėtumėm gražaus jaunimo, pa-sišventusių vadovų ir gilios tėvų paramos.

Žengdami į 51-sius, garbingai iškelkime jubi-liejinėje stovykloje jūrų skautų vėliavas - vimpilus ir pasižadėkime ir toliau dirbti ir veikti lietuvių jūrų skautų idėjoje.

Su geru vėju!

Jūsų j.v.s. L. Knopfmilleris,
JSS vedėjas 1955-1960

Švęsdami jūrų skautų veiklos 50 m. sukaktį toli nuo Lietuvos, aukštai iškelkime vimpilus ir vienin-gai budėkime, kad mūsų laivai nenukryptų nuo kurso į Baltijos pajūrį, į Nemuno kraštą.

Minėdami pirmuosius jūrų skautus ir vadovus, nepamirškime ir dabartinių laivų vadų, dirbančių sunkesnėse sąlygose. Šiems pavargus, stokime į jų vietą ir jūrinį skautavimą dar plačiau paskleiskime, plaukdami į naujus jubiliejus.

Gero Vėjo!

j.v.s. Bronius Juodelis,
JSS vedėjas 1967-1970 m.

Auksinio Jubiliejaus proga sveikiname bendros idėjos brolius jūreivius.

Gero Vėjo!

Nerijos Tunto Sesės Chicagoje

Chicagos kap. M. Kukučio laivo pirmoji iškyla burlaivių Michigano ežere 1951 m.

B. Juodelio nuotr.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse pirmasis jūrų skautų laivas buvo įsteigtas Chicagoje 1950.II.19, jo vadu išrenkant j.ps. E. Jasiukaitį ir pavad. ps. Br. Juodelį. Po metų laivas išaugo ir buvo pavadintas kap. M. Kukučio vardu. Jo vadovavimą 1952 m. perėmė v.v. A. Levanas. "Lituanicos" tunte išaugus trims jūrų skautų vienetams (Kap. M. Kukučio laivas, "Žilvino" laivas ir jūrų budžių igula) 1955.II.16 Chicagoje buvo įsteigtas jūrų skautų "Baltijos Jūros" tuntas, veikęs Brolijoje iki 1963 m. Šios veiklos laikotarpyje daug pasidarbavo jūrų skautų vadovai: j.s. L. Knopfmilleris, j.s. A. Urbonas, j.v.s. A.

Aglinskas, j.v.s. dr. K. Aglinskas, j.s. kun. J. Raibužis, S.J., j.s. E. Vengianskas, ps. E. Zabarskas, j.ps. A. Butkevičius, j.ps. Br. Juodelis, v.v. M. Maksvytis ir kiti. Trylikos metų laikotarpiu išaugo nauji vadovai - buriuotojai: j.s. A. Levanas, j.ps. L. Šlėnys, j.ps. J. Merkelis, j.ps. E. Šimaitis, v.v. Audrius Aglinskas, v.v. G. Rėklaitis, v. G. Naučas, v.v. V. Šimaitis, v.v. A. Šlapkauskas, v.v. A. Tauras, v.v. J. Butkevičius, v.v. S. Tauras ir kiti.

Atskiros Lietuvių Jūrų Skautijos už LSS ribų suformavimas 1963 m. Chicagoje iš Brolijos išvedė visus jūrų skautų vienetus. Po metų pertraukos teko visą jūrų skautų veiklą "Lituanicos" tunte iš naujo pradėti. Tuntininko s. K. Cijūnėlio pastangomis 1964 m. pabaigoje tunte buvo įsteigta jūrų skautų "Delfinų" valtis iš 5 narių tuometiniam LSB VS j.s. Br. Juodeliui atkuriant jūrų skautų veiklą. Išaugus narių skaičiui, vienetas buvo pavadintas L. K. Algimanto laivu, jo vadu pakviečiant v.sl. J. Šalčiūną. Po jo buvo ilgamečiai laivų vadai j.ps. A. Alčiauskas ir j.b.ps. J. Jovarauskas, o 1970-71 m. j.v.s. Br. Juodelis su j.b. ps. V. Rupinsku. 1969 m. sudarytas atskiras bebrų "Nemuno" laivas, vadov. j.ps. R. Kunstmano. Jam šiuo metu vadovauja j.b. v.v. L. Kupcikevičius. Išaugęs iki 65 narių, 1971 m. Algimanto laivas buvo padalintas į du laivus, įsteigiant naują L. K. Šarūno laivą, vadovauti grįžtant j.b. ps. J. Jovarauskui ir j. ps. A. Alčiauskui, su instruktoriais v.v. dr. J. Anyšu, j.ps. St. Lukausku ir jūrų budžiais v.v. A.

Pirmoji Clevelando j. skautų valtis Naras 1953 m.

Regiu, v.v. R. Vidžiūnu, v. E. Leipum, V. Čekanavičium ir G. Čepėnu.

1964 m. pradžioje "Lituanicos" tunte įsteigta jūrų budžių "Prezidento Smetonos" igula per 8 m. išvystė gražią veiklą. Per eilę metų susidėvėjus burinei "Perkūno" jachtai, igulos ir jos rėmėjų pastangomis 1971 m. rudeniį buvo įsigyta jūrinė "fiberglass" būrinė jachta "Pearson Commander - 26".

Los Angeles jūrų skautai įsteigti 1952 m. ps. St. Makarevičiaus. Išaugus iki "Nemuno" laivo, jūrų skautų bei jūrų budžių veikla per 20 m. buvo išlaikyta iki šių dienų, vienetai globojamam j.v.s. S. Makarevičiaus, 1971 m. sugrįžtant į Broliją.

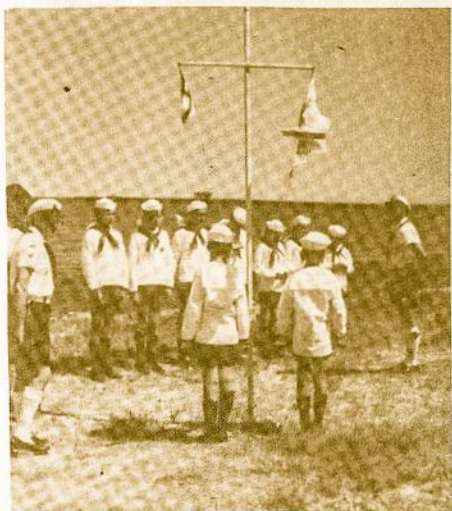
Clevelande nuo 1952 m. veikė stiprūs jūrų skautų ir jūrų budžių vienetai, vadovaujami j.v.s. V. Petukausko, j.s. A. Petraičio, v.v. A. Andrašūno ir kitų. Per 20 m., su pertraukomis, veikla buvo išlaikyta iki šių dienų, jūrų skautų "Klaipėdos" vietininkijai (39 nariai), vadovaujami j. ps. D. Kižio, 1971 m. sugrįžtant į Broliją.

Bostone jūrų skautai buvo įkurti j.ps. R. Mieželio 1955 m., jam studijuojant Harvardo universite-

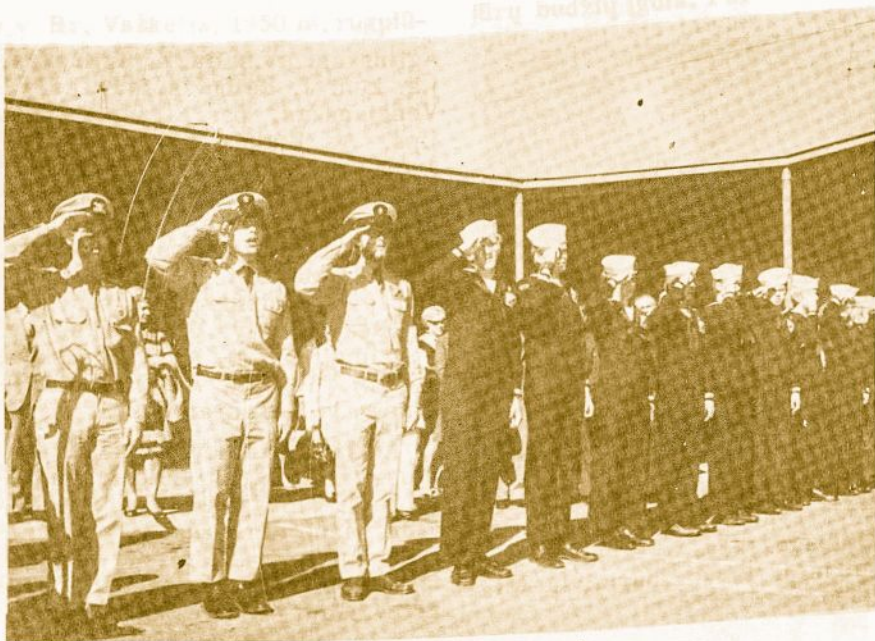

Chicagos Lituanicos tunto jūrų budžių vieneto steigėjai 1953 m.: (pirm. eilė) A. Aglinskas, kun. J. Raibužis, SJ, K. Aglinskas, L. Knopfmilleris; (antr. eilė) L. Šlėnys, E. Jasiukaitis, A. Levanas ir A. Urbonas.

V. Maciežos nuotr.

Po išodžio Melbourne (Australija) "pingvinus" sveikina j.s. V. Vaitkus, 1966 gruodis.

Nemuno laivas 1971 metais, minint Los Angeles skautų

20-metį.

L. Kanto nuotr.

te. Po pertraukos, jūrų skautų "Nemuno" vietininkija buvo suorganizuota 1962.1.21 j.s. M. Manomaičio ir kitų pastangomis. Sugrįžę į Broliją Bostono jūrų skautai 1971 m. sudarė "Nemuno" laivą, kuriam vadovauja j.ps. G. Čepas ir j.ps. I. Vilėniškis.

Detroite 1950 m. pradėtas jūrų skautų vieneto steigimas vyko iki 1956 m., įsteigiant jūrų skautų L. K. Šarūno laivą, vadovaujant j.ps. J. Baubliui, v.v. A. Atkočiui ir v. St. Petrauskui. Vėliau į vadovavimą išitraukė j.ps. A. Pesys ir kiti. Graži veikla truko keletą metų, tačiau nuo 1971 m. pabaigos Detroite jūrų skautų vienetai nebeveikia.

New Yorke jūrų skautų laivas gražiai veikė 1959 - 1963 m. laikotarpiu. Tęstinumas nutrūko dėl vadovų stokos.

Hartforde jūrų skautų vienetas veikė 1958 - 1965 m., vadovaujant j.v.s. Ignui Petniūnui ir jo sūnui v.v. R. Petniūnui.

Kennebunkporto Kretingos skautų tunte 1964 - 1969 m. veikė jūrų skautų "Gintaro" laivas.

Venecueloje - Valencijoje 1953 m. buvo įkurtas jūrų skautų L. K. Vaidoto laivas, vadovaujamas A. Butvilos. Jo veikla išsilaikė keletą metų. Venecuelos L.S.S. rajonas likvidavosi 1960 m.

Per 50 metų jūrų skautų vienetai dalyvavo visose LSS Tautinėse Stovyklose su atskiromis pastovyklėmis, su sava nuotaika ir jūriniu įvairumu. Jūrų skautai sto-

Toronto Žilvino laivas 1971-72 m. ↓

New Yorke jūrų skautų Audros laivo įgula.

j.v.s. L. Knopfmilleris

(Prisiminimai iš Palangos Stovyklos)

Sunku atsiminti metus, bet išgyventas įvykis liko neužmirštamas. Stovyklavimas prie Baltijos jūros gražiajame Palangos pušyne visuomet buvo malonus. Kiek čia garbingos praeities su karo žygiais ir meilės išgyvenimais. Amžinai ošianti jūra, kažin ką šnabždančios pušys ir tylus, paslaptingas Birutės kalnas traukė čia stovyklauti skautus iš įvairių Lietuvos vietovių. Gražus buvo Palangos pušynas.

Tą vasarą čia stovyklavo skautės ir skautai iš Šiaulių miesto, bei iš kitų vietovių. Linksmos buvo dienos - skambėjo jaunimo dainos ir juokas, nors pirmąsias dienas visi buvo užimti kaip skruzdės, statydami palapines, įrengdami stovyklos stalą, laužavietę, virtuvę ir kitus įrengimus.

Neatsimenu, kas atsitiko, bet vieną gražią dieną stovyklautojai pritrūko duonos. Normaliai - visą maistą stovykla gaudavo iš Palangos miestelio, tačiau tuo metu

vyklavo ir LSS Jubiliejinėse Stovyklose Lietuvoje, 1953 m. Kanadoje ir 1963 m. J.A.V. Jūrų skautai reprezentavo Lietuvą ir Tarpautinėse Jamborėse. Savo 35 m. veiklos ir 40 m. veiklos sukaktį jūrų skautai paminėjo didelėmis jubiliejinėmis stovyklomis 1957 ir 1962 m. Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. J.A.V. Čia buvo paminėta ir 45 m. sukaktis 1967 m. didesnei stovyklai įvykstant Kanadoje. 1971 m. Lietuvių Jūrų Skautija grįžo į LSS.

Per 50 metų LSB Jūrų Skautų Skyriui vadovavo darbštūs, pasišventę jūrų skautininkai. Visų bendro darbo dėka šiandien švenčiame auksinį jubiliejų.

j.v.s. Br. Juodelis

Palangos kepėjai negalėjo užtekti-
nai pristatyti duonytės. Klaipėda
buvo artimiausia aprūpinimo vieta,
ir po ilgų skambinimų buvo gauta
žinia, kad duonos galima gauti iš
7-to pėstininkų pulko igulos. Tik
reikia patiems atsigabenti...

Autovežimių tada neturėta, ir
stovyklautojų akys nukrypo į mus
jūreivius.

- "Budys" juk gali atgabenti
duonytę vandens keliu!

- Jūrų skautai apgins stovyklą
nuo bado! - mes pašokome į viršų.

Ir čia Klaipėdos jūrų skautai su
savo motor-burlaiviu "Budžiu"
pirmą kartą įsijungė į transporto
tarnybą: Baltijos jūros keliu ap-
rūpinti stovyklaujančius seses ir
brolius.

Iš septinto pulko duonytė buvo
atgabenta į uostą ir čia perkrauta
į "Budį". Duonos kepaliukų buvo
tiek daug, kad "Budžio" vidurinė
kajutė, kur miegodavo net keturi
asmenys, nesutalpino; dalį kepa-
liukų sukrovėme į virtuvę, prie-
kinėje laivo kajutėje. Vakare at-
likę pakrovimo darbus, laukėme
gražaus rytojaus.

Ankstyvą rytą susirinkusi mū-
sų igula laiku paruošėme laivą
ir išplaukėme Palangos link. Bang-
pūtyms mums buvo labai palankus,
ir motoras veikė kaip laikrodys.
Po kelių valandų kelionės artė-
jome prie Palangos paplūdimio,
kur stovyklautojai jau laukė mūsų
atplaukiant. "Budžio" kapitonas
atsargiai artinosi prie kranto,
priekyje stovinčiam jūrų skautui
pranešinėjant jūros gilumą. Pri-
ėjus kiek galima arčiau kranto,
"Budys" užsiinkaravo, o kartu
atsivilkta irklinė valtis buvo pa-

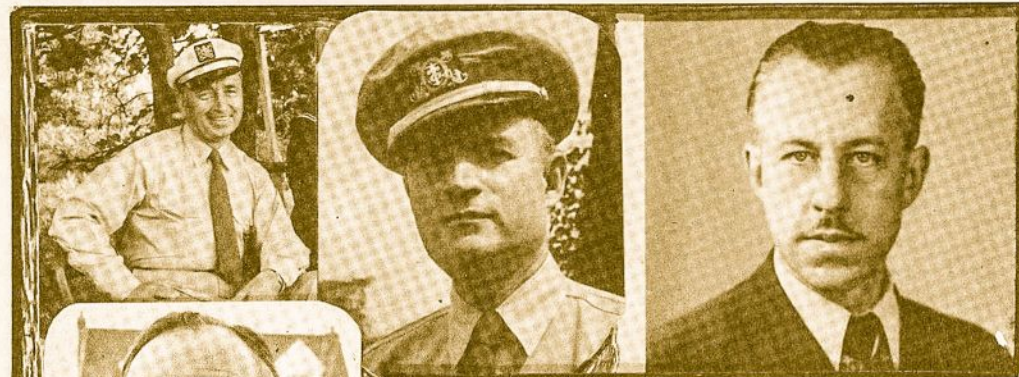
Kunig. Birutės j. skautų laivo
vadovybė 1935 m. Kaune: skauti-
ninkai Vl. Šarūnas, V. Švedas, V.
Petukauskas, V. Zelenkevičius ir
B. Stundžia.

leista į darbą! Sunku šiandien
prisiminti, kiek kartų mūsų igula
irkavo į krantą su duonos kepa-
liukais, bet po kelių valandų darbo
duonytė buvo iškrauta. Stovyklos
vadovybė suorganizavo nuo paplū-
dimio iki stovyklos skautų grandinė,
kuria "keliavo" duonos kepa-
lai.

Po darbo kapitonas pakvietė
dirbusius skautus ir skaites "Bu-
džiu" paplaukioti Baltijos jūroje.
Per trumpą laiką "Budys" buvo
perpildytas stovyklautojais ir, pa-
kėlęs inkarą, pasileido į jūrą. Koks
buvo jūrų skautų pasididžiavimas,
kai sesės stebėjo jų darbus "Bu-
džio" denyje: ar tai buvo virvių
tvarkymas, ar denio plovimas, -
lyg tam nebūtų laiko grįžus į Klai-
pėdą. Bet jūrų skautai norėjo pa-
rodyti, ką jie moka ir kas laive
dirbama.

Neilgi buvo šie malonumai ir
"Budys" pamažu grįžo prie kran-
to. Valtis svečius grąžino į sto-
vyklą. Paskutinis atsisveikinimas
su stovyklautojais ir garsus linkė-
jimas nuo kranto: "Gero vėjo jūrų
skautams!", kuris gražiai nu-
skambėjo per Palangos pušyną.

Po kelių valandų plaukimo "Bu-
dys" vėl prisirišo Klaipėdos uoste,
atlikęs duonytės pristatymo mi-
siją. Tai buvo Klaipėdos jūrų skau-
tų pirmas gerasis darbelis sto-
vyklaujantiems broliams ir se-
sėms Palangos pušyne.

BUVĘ JŪRŲ SKAUTŲ SKYR. VEDĖJAI:

v.s. Ed. Korzonas
j.v.s. Alg. Aglinskas
j.s. Br. Michelevičius

j.v.s. Vl. Šarūnas
j.v.s. V. Petukauskas
j.v.s. B. Stundžia
j.v.s. L. Knopfmilleris
j.v.s. Br. Juodelis
j.ps. A. Empakeris (dabartinis)

PRAĖJUSIŲ DIENŲ ILGALAIKIAI VADOVAI:

j.s. K. Plonaitis
j.v.s.dr. K. Aglinskas
j.s.kun. J. Raibužis, S.J.
j.v.s. I. Petniūnas
j.s. H. Stepaitis
j.ps. J. Baublys
j.s. M. Manomaitis
j.s. Vyt. Vaitkus
j.s. A. Levanas
j.v.s. S. Makarevičius

Lietuvos jūrinės idėjos gaivintojas j.v.s. T. Daukantas.

I. Petniūno nuotr.

s. Kostas R. Jurgėla

ANUOMET KAUNE - NEMUNE - KLAIPĖDOJE ...

Kai Juliaus Jurgelevičiaus - Jurgėlos sumanymu gimė laimingoji mintis sparčiai augančioje Kauno skautų trečiojoje Rimgaudo draugovėje vieną skiltį pavadinti vandens skautais ir pavesti jai specializuotis plaukimo sporte, ji dar žiemos metu susilaukė daug šalininkų, ir netrukus reikėjo visus entuziastus išskirti kaip atskirą vandens skautų draugovę.

Anuomet mūsų buvo galvojama, kad Rimgaudo sūnus buvo Algimantas, tad naują gimę pavadino Algimanto draugove. Lietuvos jūrininkų sąjungą, ypač plk. Tadas Daukantas, kpt. Azguridi ir vandens kelių vadybos viršininkas inž. Skardinskas nuo pat pradžios gyvai bendradarbiavo: pavedė neseniai sukurto Lietuvos Jachtklubo brandvachtą ir valtis "vandenokų" žinion, patys jaunuolius mokė ir parūpino prityrusį buriuotoją mokyti buriavimo ir irklavimo. Savo ruožtu, vandenokams niekad nestigo entuziazmo naujovei ir, jų pačių sumanymu, pradėti vadinti jūrų skautais - nors ant kepurėlių juostų dar buvo užrašyta "vandens" skautai.

Skautų bičiulystė su jūrininkų sąjunga pasitarnavo praversti Lietuvos Laivyno Dienos rinkliavai ir pirmajai vandens sporto šventei: Daukantas smagiai paupiu bėgiojo valčių lenktynėms vykstant. Skautai buvo pirmieji plaukimo ir irklavimo meistrai ir padėjo jūri-

ninkų sąjungai propaguoti savojo laivyno mintį. Keli jūrų skautai dalyvavo ir Klaipėdos atvadavime.

Pirmasis Daukanto, Azguridžio ir jų buriuotojo darbo nuopelnas buvo ta sunkioji "ledinė ekspedicija" į Klaipėdą dviem Jachtklubo burinėmis valtimis - kai ledas Nemune lūžo ir prie Ragainės kilpos užliejo dešiniojo kranto didelius plotus. Naktį ten audra išskyrė Gulbės ir Ruonio valtis; vienai nulūžo stiebas, nakvojome "salose" ir tik rytą susijungėme, pataisėme valtis ir, plaukdami Nemunu, pro Tilžę, dalį Minijos kanalų, pasiekėme Kuršių marias ir Klaipėdos uostą. Martynas Brakas čia sukviėtė būrelį entuziastų ir sukūrėme jūrų skautų draugovės užuomazgą Klaipėdoje. Ten padėjo ir uosto viršininkas kpt. Stulpinas bei žvejybos mokytojas, uosto policijos pareigūnas bei buvęs pirmasis Klaipėdos komendantas Viešulas ("Vėzols"). Keli iš tų pirmųjų "vandenokų" vėliau buvo karinio arba prekybinio laivyno karininkai.

Dievas žino, anuomet negalvojome, kad Lietuva vėl neteks nepriklausomybės ir po penkiasdešimt metų Lietuvos jūrų skautai tebeveiks kitapus vandenyno. Tegalime žavėtis tiek daugelio jaunuolių - daugelio gentkarčių, kadangi "kartos" jaunimo organizacijoje keičiasi kas keleri metai - darbu, pasišventimu ir laimėjimais.

Sveikinu lietuvių jūrų skautus ir skaites, jų vadovus ir vadoves bei rėmėjus. Dieve jums padėk ir - Gero Vėjo! Budėkite!

IŠ PIRMUJŲ DIENŲ

Pasakoja v.s. Jonas Dainauskas

- Kas paskatino jus tada įsijungti į vandens skautų DLK Algimanto draugovę?

- Kas vyko prieš 50 metų, šią dieną sunkoka beatsiminti, tad į klausimus, liečiančius jūrų, arba, kaip tada vadinome, vandens skautų užuomazgą, gal ir nesubegėsiu išsamiai atsakyti.

Gal stipriausiu akstinu sudaryti Kaune būrelį lietuvių skautų, besidominčių vandenimis, buvo I Kauno valstybinės gimnazijos ekskursija į Palangą, kurioje dalyvavo daugumas tuometinių lietuvių skautų iš Kauno. Pajūrys, pirmą kartą pamatytas, šventosios uosto likučiai, išplaukimas žvejų laivais į jūrą ir pasivaikščiojimas iki tuometinės Lietuvos sienos su Klaipėdos kraštu, kuri tada dar administravo prancūzai, man paliko gilų įspūdį.

Grįžus į Kauną ir subrendo mintis sudaryti Bebrų skiltį (I-joje lietuvių skautų draugovėje), kuri drauge su Ūdrų skiltimi ir sudarė DLK Algimanto draugovės užuomazgą.

- Kiek skyrėsi tuometinė Algimanto draugovės veikla nuo kitų skautiškų vienetų?

- Praktikoje, kiek prisimenu, ir "Bebrų" skilties (kurią man teko suorganizuoti ir vadovauti) ir visos Algimanto draugovės veikla veiknieku nesiskyrė nuo "sausokų" skautų, nes mes, tie pirmieji "vandenokai", neturėjome jokių jūrų, vandens susisiekimą bei sporto priemonių ir kokio nors jūrininkystės žinovo, o taip pat

ir stambų jūrų skautų vadovėlių, kuris kažkur žuvo apie 1930 metus.

Kaip buvęs Algimanto laivo valtininkas, adjutantas, L. Jūrų Skautijos Štabo adjutantas ir administracijos skyriaus vedėjas, vėliau dviem atvejais LSB jūrų skautų skyriaus vedėjas, noriu pabrėžti, kad skautininkai Julius, Kostas ir Petras Jurgėlos buvo pavyzdiniai mano vadovai, mokytojai, auklėtojai, bičiuliai. Jie visuomet man ir kitiems skautams švietė idealizmo ir darbštumo pavyzdžiais.

Jūrų sktn. P. Labanauskas

ir jokios valtys. Tik, gal labiau mokėmės įvairių jūreiviškų mazgų rišimo, jūrų signalizacijos ženklų ir įvairių (senovės ir naujoviškų) laivų siluetų. 1922 m. pavasarį skolinta valtimi buvo daryti pirmieji plaukiojimai Nemunu.

- Kiek ilgai teko būti jūrų skautu ir kokius santykius tada turėjote su kitais skautais?

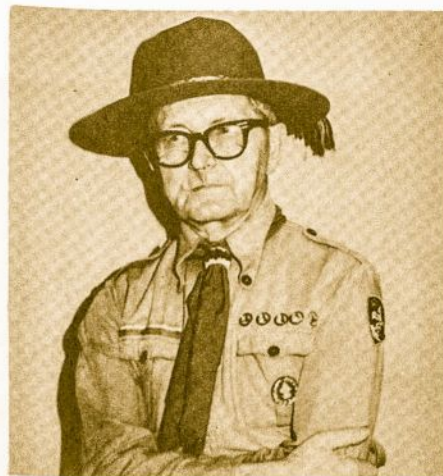
- 1922 m. sueigas daugiausia darėme Vytauto Kalno ažuolyne ir tik retkarčiais prie Nemuno, dažniausiai pravesdami žaidimus bei skautiškus pratimus drauge su kitais Kauno skautų bei skaučių vienetais. Toje "vandens" skautų veikloje dalyvavau iki 1922 metų vėlyvo rudens, kada labiau ištraukiau į šaulių veiklą. Kauno šauliai jau buvo pradėję rengtis dalyvauti Klaipėdos Krašto vadavime. Nuo 1923 m. sausio 5 d. buvau įsijungęs į kapt. Kalmantavičiaus - Bajoro (vėlesnio vyr. skautininko) grupę ir dalyvavau Klaipėdos Krašto atvadavime. Grįžau į Kauną ir į gimnaziją tik tų metų vasario gale, tad jūrą, jūros uostą gavau pažinti arčiau.

Grįžęs į Kauną, neišsijungiau į "vandenokų" veiklą, nes buvau pavesas (prie Kauno tunto) suorganizuoti vyresniųjų skautų (14-18 metų amžiaus) skiltį. Buvau surinkęs 8 berniukus, daugiausia gyvenusių Žaliakalnyje (Kauno priemiestyje) ir kurių tarpe buvo 2 ar 3 mokyklą palikusieji, nes, iš esmės, tada skautais buvo tik mokiniai. Jiems sudominti pasakojau apie jūrą, jūreivius, jūrų signalizaciją ir net bandžiau gauti pasikolinti valtį. Tačiau tuo ir pasibaigė mano sumanymas vyresniuosius skautus supažindinti su jūrininkyste bei vandens sportu. Tos skilties skautus parengiaut trečiojo patyrimo laipsnio egzaminams bendrąja programa.

1924 m. rudenį, atėjus į universitetą, teko įsijungti į Studentų Skautų Draugovės organizavimą.

- Koks ryškiausias jūrinio skautavimo įvykis išliko jūsų prisiminimuose iki šių dienų?

- Įvykis, išlikęs mano prisiminimuose iki šių dienų, nebuvo surištas su formaliu dalyvavimu "vandenokų" veikloje.

v.s. Jonas Dainauskas, vienas iš algimantėnų vadovų.

1925 m. vasarą 5 studentai skautai, pasiskolinę Kauno priemiestyje Aleksote plokščiadugnę didesnę valtį, su 2 porom irklų ir trikampe žvejų bure, visą mėnesį keliavome vandenimis Nemunu iki Minijos, o paskui kar. Vilhelmo kanalu iki Kuršių Marių prie pat Smetės, Klaipėdos miesto pietinės dalies. Priplaukę Atmatą, prie Ventės Rago, bandėme plaukti Kuršių Mariomis, bet pakilus didesniam vėjui grėsė plokščiadugnės valtys apvertimas, tad pasukome į Miniją. Stovyklavietę turėjome Koppalio pilyje. Atgal į Kauną grįžome tuo pat keliu, daugiausiai turėdami vargo nuo Jurbarko iki Kauno. Ten Nemuno vagoje dar nebuvo srovės reguliavimo pylimų, kurie, aukštam vandeniui esant, plokščiadugne valtimi leidžia plaukti ir prieš srovę. Iš viso nuplaukėme apie 540 kilometrų, t.y. apie 340 angl. mylių, daugiausia panaudodami burę.

- Ko linkėtumėte dabartinėms ir ateinančioms jūrų skautų eilėms 50 metų jubiliejaus proga?

- "Gero vėjo", tai kasdieninis jūreiviškas linkėjimas, bet LSB jūrų skautų vienetais, pergyvenusiems ir ramias, švelniai ošiančias bangas ir audromis šėlusias "devintąsias" bangas, labiausiai linkiu jūrininkiškos drausmės ir susiklausymo, nepamirštant, kad skautavime ir jūrininkiškumas nėra sau tikslas, o vien tik priemonė lietuviškam skautavimui sustiprinti.

v.s. J. Dainauskas

nuo 1939
Vilnius vėl
Lietuvos sostinė

1920 Vilnių
užima lenkai,
uždaro lietuvių
mokyklas.

1918 P. Jurgela sušaukia
pirmą skautų-skaučių
skiltį.

1918 išleidžiami
pirmieji pašto ženklai

1812 per
Vilnių žygiavo
Prancūzų impera-
toriaus Napoleono
kariuomenė prieš
rusus.

Tada buvo sudaryta
nauja
Lietuvos
kunigaikš-
tystės
vadovybė.

1905
Renkasi
LIETUVOS SEIMAS.
pirm. dr. J. Basanavičius.

1918.2.16. Lietuvos Taryba
skelbia
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

1579 įkurta Jesuitų Akademija -
Vilniaus Universitetas

1655
Rusai užima Vilnių
ir sunaikina.

Vilniuje gyveno žv.
Kazimieras 1479-1484
Jis yra lietuvių skautų
globėjas

1410 Vytautas sumuša
kryžiuočius Žalgiryje.
Vilniuje ramu ir gražu 250m.

1365
Vilnių puola
kryžiuočiai

Gediminas
įkuria Vilnių
1320

„Per pasaulį nuskambės
Miesto vardas kaip griauštinis;
Kaip tas vilkas geležinis
stebins, žadins ir vilios
Palikuonis Lietuvos.
Augs galingas ir garsus
ir per amžius tarpas
ir bus.“

Kai kunigaikštis Gediminas įkūrė Vilnių, jis
turbūt negalvojo, kad po 650 metų Vilnius
vis dar bus Lietuvos sostinė, visiems pa-
saulio lietuviams briangiausias miestas,
o lietuviai skautai net žais apie jį žaidimą.

Žaidžiant, kai sustojate ant piešinio, pažiūrėkite
ką reiškia. Jei piešinys rodo gerą Lietuvai įvykį -
eikit 2 lang. į priekį, jei blogą - grįžt atgal 6 lang.

Gediminas
sapnuoja
Geležinį vilką.

Pajūriais - pamariais

JURU SKAUTŲ LAUŽAS

KELIOS PASTABOS

Ši programa skirta ne eiliniam vakaro lauželiui po stovyklinės dienos, bet daugiau savaitgalio laužui arba sceniniam pasirodymui, skautoramai, nes stipriau pasirošti reikia laužo vedėjui, pasirodymų vykdytojams ir visam vienetai. Tai privaloma sąlyga, nes didieji laužai visada turi svečių.

Programoje panaudotos dvi maršo dainos: Pajūriais - Pamariais ir Jūreivių Maršas. Paskutinis kiek sunkesnis, bet šią dainą, kaip bene vienintelį lietuvišką - jūreivišką maršą turėtų išmokti kiekvienas jūr. skautas. Pasimokyti galima iš New Yorko vyrų okteto išleistas plokštelės arba paprašius vietos lietuvių chorvedžių. Nėra juk tokio dalyko, ko skautas negalėtų padaryti! "Neįmanomu" atveju, galima pakeisti daina -

"Vyrų, prie jūros,
Į platų pasaulį..."

arba

"Drąsiai, broleliai, ženkime
pirmyn
Prie jūros, prie jūros..."

Kitos laužo dainos:
Ant marių krantelio statyčiau
laivelį...

Sėdžiu už stalelio, žiūriu pro
langelį...
Baltos burės plazda...

Laužavietė paruošiama taip: laužas sukraunamas viduryje, svečiai ir skautai sodinami aplink iš trijų pusių. Likusi dalis paliekama "scenai". "Scenos" viduryje iš anksto įkasamas apie 20 pėdų aukščio stulpas ir prie jo pritvirtinama burė. Burė panaudotina nuo tikro burlaivio ar atitinkamas baltos drobės gabalas. Burės viena pusė lygi, antroje pusėje priklijuojamas, išpiešiamas arba prisiuvinamas didokas juodos spalvos (kontrastui) Klaipėdos miesto herbas. Pavyzdys Liet. Enciklop. 12 tomas, 14 psl. Herbas apie 9 pėdų aukštyje. Stulpo kairėje paaukšti-

nimas arba kelmas, sek brėžinėli.

Iš anksto prieš laužą sutvarkome virvės pririšimą, kuolelio įtempimą ir pan. Iki laužo pradžios burė neištempiama, bet sutraukiama į klostes ir lengvai pririšama prie stiebo - brėžinėlis I.

Šalia vykdytojų, laužui reikalingas dar vienas skautas, kuris du kart programoje išskleidžia burę arba ją apsuka - sek tekstą.

Efektui galima panaudoti spalvotus prožektorius, pav. laužo uždegimo ceremonijoje arba Klaipėdos gyvajame paveiksle. Tiktų ir pasirodymų metu, jei laužas per daug išblėses.

Būtinai ir akordeonistas, jei yra - ir kanklininkas, dainoms ir apeigoms pritarti.

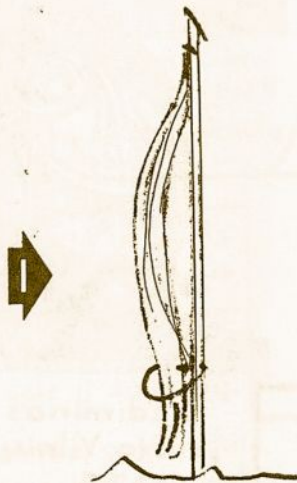
LAUŽO VYKSMAS

Visiems susėdus laužo vedėjas (gal net per kelių brolių galvas) išsoka laužavietėn ir sušunka:

- Ši vakarą mūsų kelias veda
į Lietuvos pajūrį, Palangą, Klaipėdą, Nidą!

Ir tuoj daina, palydima akordeonu. Dainuoja ne visi, o tik pav. budžių grupė, gero susidainavimo:

Pajūriais, pamariais
joja šaunių karių pulkai,
skamba daina jūros banga:
amžiais bus laisva Lietuva... etc.

Dainai skambant laužavietėn įžygiuoja grupė bebrukų ir ratu sustoja aplink laužą. (Apšviesti, jei nutarta naudoti prožektorius). Uždegama: visiems arti sutūpus prie laužo, vienas jį uždega. Galima įjungti ceremoniją, pav. vienam uždegus deglą, perleisti jį per rankas ir paskutiniui uždegti etc. Kitas variantas: jei turima savo ar žiūrovų tarpe žymų svečių, pav. Klaipėdos krašto veikėjų, jūrų skautų veteraną ir pan., dainos posmui pasibaigus, jis atitinkamai pristatomas ir pakviečiamas uždegti laužą, bebrukams prasi-skiriant pusratū.

Tuo pačiu metu, skambant dainai, vienas skautų ištempia burę, pritvirtina kuoleliu ir "atidaro sceną". Balta burė, herbo nesimato, brėžinys "2".

Laužui suliepsnojus pravedamas tradicinis:

Lauželis...

Liepsnelė... etc. ir paskutinis
Pajūriais, pajūriais...

Vėl laužo vedėjas:

- Nuskambėjo "pajūriais" ir mes jau prie gintaro kranto, kur Baltijos vandenys ošia ššššš... (šnypšdamas visiems mostu parodo įsijungti) Kur neša baltą smėlį nenuminstas vėjas... (švilpia ir mostu kviečia visus įsijungti) tai Palanga!

ŠŪKIS

Vedėjas: - Baltija...

Visi: - šššššš

Vedėjas: - Vėjas...

Visi: - (švilpia)...

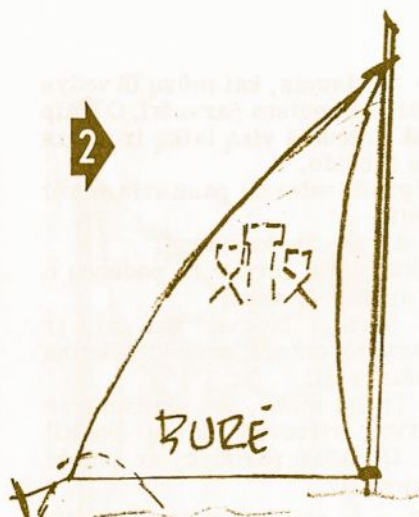
Visi galingai: - Pa-lan-ga!

Laužo vedėjas tęsia toliau:

- Palanga gražiausias Pabaltijo krantas. O jos dugno auksą - gintarą aprašė romėnų istorikas Tacitas jau 98 m. po Kr. Palangataip pat mėgiamiausia skautų stovyklavietė Lietuvoje. Ne vienas vyresniųjų brolių ir svečių tikriausiai prisimena didžiąją 1933 m. stovyklą, sutraukusią 1700 brolių - sesių, kada mus aplankė ir skautybės ikūrėjas Lordas Baden Powell. (Ir 500 anglų skautų palydovų svitai!)

Jei ir laužo vedėjui ten teko būti, gali papasakoti kokią viešnagės detalę.

O kaip ano meto atsilankymą įsivaizduoja šių dienų skautai, paivaizduos mums mažieji bebrukai.

BEBRIUKŲ VAIZDELIS

Atvyksta skiltis ir stiltininkas paaiškina, jog šiandieną jų stovyklą aplankysiąs BP. Jam pagerbti reikia išmokyti keletą gerų šūkių. Skil-kas jau iškviatė BP, ką anas skautų klausęs kituose vietnuose, ir išsiėmęs lapą paaiškina:

- Kai jis mus pasveikins "Be prepared", kas reiškia budėk, mes sušuksime "Vis budžiu!" Kai pagirs stovyklą, pav. "You have beautiful camp", atsakysime "tai jums pagerbti". O jei dėl oro pasiguos ir sakys kad "the weather is not too good", atšausime kad "mes to nebojam". Kai apie puodų plovimą klaus "do you like to scrub the pots?", sušuksime "ne, ne, ne!" O atsisveikina anglų skautai paprastai linkėjimu gero skautavimo "good scouting", į ką mes jam "ir jums to linkime".

Toliau skiltininkas kartoja angliškai, o bebrukai sutartine atsako lietuviškai:

- 1 Be prepared - vis budžiu
- 2 You have beautiful camp - tai jums pagerbti
- 3 But the weather is not good - mums tai nesvarbu
- 4 Do you like to scrub pots - ne, ne, ne
- 5 Good scouting - ir jums to linkime

Berniukai vaikšto ir repetuoja šūkius: vienas užrėkia - ne, ne, ne; kitas murma - mumstai nesvarbu; trečias - budėk, kol skiltininkas staiga nutildo:

- Jau atvyksta BP, ramiai!

Atvyksta fetru užsimovęs "Baden Powell" ir tuo pasveikina "Be prepared" su atsakymu "vis

budžiu". Spaudžia broliams rankas ir giria stovyklą, į ką berniukai atsako "mums tai nesvarbu". Skiltininkas trauko pečiais. BP klausiant apie blogą orą, bebrukai atšauka "tai jums pagerbti". Į ketvirtą klausimą vyrai atrėžia "jums to linkime", o skiltininkas tveriasi už galvos. Nuskambėjus "good scouting", bebrukai saliotuoja ir pritaria smagiai "Ne, ne, ne!" Skiltininkas apalpęs nugriūva, BP išeina. Bebrukai atsisukę pamato gulintį skilt-ką ir vienas jų sušunka: "Na, kas gi jam atsitiko?" Kitas brolis atsako: "Apalpo iš džiaugsmo dėl tokio puikaus priėmimo". Sukimba ir išneša skiltininką.

DAINA iš sąrašo programos pradžioje, o po jos vėl laužo vedėjas:

- Dabar palikim valandėlei gintaro krantą ir pasiirkime Nemuno aukštyn. Visos didžiosios lietuvių skautų baidarių iškylos vyko Nemunu, taigi ir mes su jais. Prikeliauvę Nemuno ir upės Jūros santaką, pasieksime kalnų kalvelių kraštą, žmonių kalba vadinamą Padavimų šalimi.

Čia nėra nei vieno didesnio kalnelio, kauburėlio, kuris neturėtų savo legendos. Štai ant Sidabrinio kalno senovėje gyveno turtingas kunigaikštis. Apstainių kalno pilyje gyvenus geltonkasė Selmytė, o Vartuliškių piliakalnyje dar ir šiandien tebėra užburti jos valdovai. Kuršių kalną supylė nelaimingoji Gilanda, kurios tėvus nukankinę kryžieiviai...

Bebaigiant šį įvadą, prie laužo vedėjo prisiartina dvi sesės arba mišrus dvejetas sesė - brolis, ir jie be jokio įvesdinimo tęsia pasakojimą toliau:

I SESĖ:

O ant pat Nemuno kranto stūkso garsusis Rambynų kalnas, nužymėtas skautų stovyklų prisiminimais, Joninių laužų ugniavietėmis ir Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus pėdomis.

Seniai, labai seniai - sako padavimai - Rambynų šalyje gyvenę milžinai. Jų valdovas turėjo tris sūnus: Tilžaitį, Vilmantą ir Rambyną. Kartą sūnūs iškeliavo į platųjį pasaulį, susitarę grįžti po trejų metų ir kiekvienas parsinešti tai, kas jam labiausiai patiks. Tilžaitis sugrįžo nešinas tokiu sunkiu kalaviju, kad nuo jo

svorio sulinko ažuolinis tėvų pilies stalas. Vilmantas parsinešė nepaprastą varpelį, kuris pats suskambėdavo prieš didelius įvykius, prieš žmogaus mirtį.

II SESĖ:

Tik Rambynas ilgai nerado nieko, kas jam patiktų, nes jis nukeliavo į šiaurę, kur žiemą vasarą šaltis viešpatauja. Pagaliau ėmė ir atskėlė nuo aukštos uolos didžiulį akmenį.

- Man nebuvo sunku jį parnešti, nes pažadėjau dievams padaryti aukurą - pasakė sugrįžęs Rambynas.

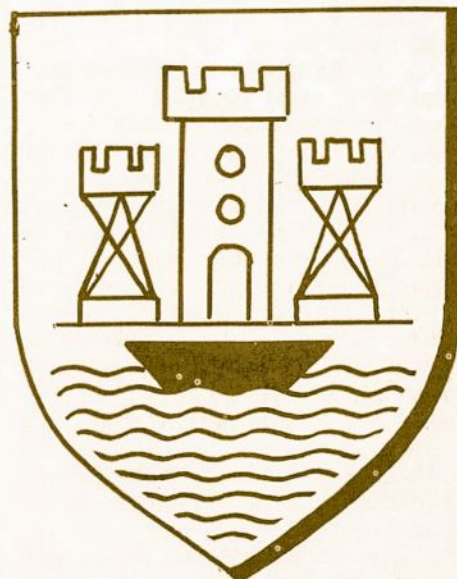
Pasisvečiavo broliai namuose, o paskui vėl išsiskirstė. Tilžaitis pastatė pilį, kuri gavo Tilžės vardą, Vilmantas įsikūrė netoliese; ten ir šiandien stūkso Vilmanto kalnas, kuriame, esą, įmūrytas stebuklingas varpelis. O Rambynas pasirinko sau vietą šioje Nemuno pusėje, kur dunksojo pats didžiausias kalnas ir tankus miškas, nuo seno dievų gyvenamas. Kalno viršūnėje Rambynas padėjo iš šiaurės atneštą akmenį ir tarė:

- Galingasis Perkūne, priimk aukurą! Tegul kainas nugrius į Nemuno gelmes, jei piktadario ranka ši akmenį užgaus!

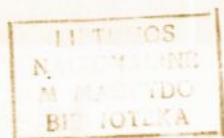
I SESĖ:

Taip atsirado Rambynų šventovė, o prie aukuro nuolat budėdavo kriviai ir vaidilos.

Praėjo daug metų. Kartą kraštą ištiko baisi nelaimė: kryžiuočiai, netikėtai užpuolę Rambyną,

Klaipėdos herbas

nužudė paskutinį jo kunigaikštį Skriaudupį, išžudė ir visus gyven-tojus. Vaidilos pabėgo, kalne už-kasę Perkūnui suaukotas brange-nybes. Daugelį metų čia slapta ateidavo žmonės, garbindavo savo senuosius dievus. Motinos atsi-nešdavo susirgusius vaikus, jau-navedžiai kopdavo kalnan, prašy-dami pasisekimo iš deivės Laimos. Milžiniško akmens paviršius buvo taip nulygintas, kad spindėjo saulė-je iš tolo. Akmens viršuje matėsi iškalti ženklai - kardas, delnas, žvėrių pėdos.

II SESĖ:

Pagalčiau atėjo paskutinė diena ir senajam aukuro akmeniui. Vie-nas vokiečių malūnininkas panoro jį suskaldyti. Nei vienas vietinis žmogus nesutiko atlikti tokio šventvagiško darbo, todėl malū-nininkas atsivedė tris svetimo krašto vyrus. Tačiau aukuro su-naikinimas jiems brangiai atsėjo. Vos sudavus į akmenį, nuo jo at-šokc skeveldra ir išmušė vienam vyrui abi akis. Antrasis nusilaužė ranką, tretysis susprogdino akme-nį, bet mirė pō dviejų dienų. Pats malūnininkas netrukus neteko viso turto, pakliuvo po malūno ratu ir žuvo. Greitu laiku į Nemuną nu-virto didelė Rambyno kalno dalis. Toks buvo senųjų dievų kerštas...

Laužo vedėjas praveda šūkį: Vedėjas: Nors toliai skiria mus - Visi: Mes Rambyno vaikai!

DAINA iš sąrašo, o po jos laužo vedėjas:

- O dabar su broliais baidar-ininkais atgal į pajūrį - Kuršių Neringą! Neringa - kitas mūsų tėvynės kampelis, ir vienintelis toks visoje Europoje. Smėlynų ka-ralija, kur nuo aukštųjų kopų ke-terų (iki 192 pėdų aukščio) atsive-ria vaizdas vienoje pusėje į pu-tojančią Baltiją, kitoje į ramiasias Kuršių Marias. O aplink smėlio kalnų dyknę - Lietuvos Sacharai! Graži ir žiauri, amžių bėgyje už-pūsčiusi 14 žvejų kaimų, išgyve-nusi prieš šimtmetį (1855 m.) gintaro "karštligę"... Iš Gintaro ilankos per 30 metų buvo iškasta 2 tūkst. tonų lietuviško aukso - gintaro!

Toje Sacharoje nuo amžių gy-veno labiausiai užsigrūdinę mūsų proseneliai - žvejai, amžiais kovo-ję su jūra, aukoję jai savo sūnus... O kokie anų žvejų palikuonys, kaip žvejoja šių dienų žvejai, links-

mu vaizdeliu parodys mums jau-nosios kartos atstovai...

ŽUVAUTOJO SPECIALYBĖS EGZAMINAI

Pasirodymas yra schematiškas, interpretaciją ir varijantus paliekant išdirbti patiems vaidin-tojams.

Pas du egzaminatorius ateina skautukas, nešinas lazda su už-rišta virve (tai meškerė) ir sako:

- Esu bedarbis, ar negalėtu-mėt sušelpiti mane pašalpa?

- O kokia tavo profesija?

- Esu žvejas, gaudau banginius.

- Bet šioje apylinkėje nėra ban-ginių.

- Dėl to aš ir esu be darbo ir prašau pašalpos!

- Jei išlaikytum pas mus žu-vautojo egzaminus, galėtum sto-vykoje gauti darbo: žuvį pristatyti stovyklos virtuvei. Mūsų ežere daug žuvies.

Skautukas sutinka ir jis pradedamas egzaminuoti:

- Štai ateini pakrantėn meške-rioti, o ten jau pilna skautukų meškerioja. Kaip pasidarytum vie-tos sau, kad būtų saugu užmesti meškerę?

- Išsiimčiau bloknotą ir pra-dėčiau rinkti Skautų Aido prenu-meratas. Tuoj visi išlakstytų ir būtų vietos.

- Na, o jei skilčiai meškerio-jant, staiga skiltininkas įkrinta vandenin. Ką darytum?

Tyla.

- Tai ar nešoktum skiltininko gelbėti pats pirmas?

- Ne, nes kiti broliai mane pa-laikytų pataikūnu.

- Ką pasiimtum apsaugai plau-kiant ežero gilumon meškerioti: gelbėjimosi ratą, ar brolių, gerai mokantį plaukti ar ką kitą?

- Mūsų laivo vadas visada ima kartu sesę, - sako ji lengvesnė už bet koki geriausiai plaukiantį brolių.

- Na, gerai, sakykim išburiuo-ji su broliu į ežerą ir nelaimė: ir brolis ir meškerė įkrinta van-denin. Ką pirmą gelbėsi?

- Aišku, kad brolių!

- Teisingai, tai pirmas geras atsakymas. Visada brolių pirmiau. Paaškinsk mums plačiau.

- Be jo neparburiuočiau atgal į krantą, nes nemoku buriuoti.

- O sakyk, kada geriausias laikas žuvauti: ryte, vakare ar vidudienį?

- Geriausia, kai mūsų ūkvedys išvažiuoja maisto parvežti. O šiaip jis tik dainuoja visą laiką ir mums žuvis išbaido.

Egzaminatoriai pasitaria ir vėl klausia:

- Surišk žvejo mazgą.

Skautukas suriša ir paduoda o anie apžiūrėję sako:

- Surišai blogai. Tai gal ir kaklaryšio mazgo nemoki (tikrina jo kaklaryšį).

- Tą tai moku, nes skiltininkas nuvarytų virtuvėn bulvių skustil!

- O dabar parodyk, ar moki meškerioti?

Egzaminatoriai paima jo meš-kerę ir apžiūri, o po to vienas sako:

- Bet čia labai brangi meškerė, iš kur ją gavai?

- Radau čia paežerėje.

- Ar tu tikras, kad ji pamesta?

- Žinoma, aš mačiau net žmo-gų, kuris jos ieškojo...

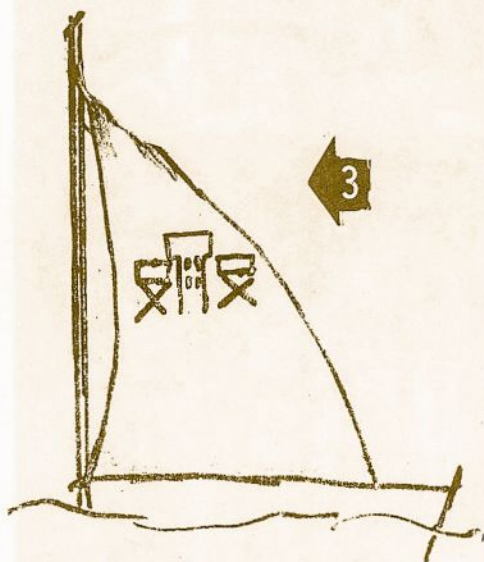
Skautukas užmeta meškerę taip, kad virvės galas nukrinta už ištemptosios burės. Ten gi jau nuo pasirodymo pradžios tupi pa-sislėpęs kitas skautas, kuris ant virvės galo užkabina laimikį. Kiek palaukęs žvejas traukia meškerę. Sunku, - pasišaukia abu egzami-natorius ir visi sukibę iš-traukia??...

Laimikio objektu panaudotina stovyklinė aktualija, žinoma dau-gumai laužo žiūrovų, pav.: laivo nuskendęs inkaras; beabriukų skil-tininkui tėvelių atvežti, bet dingę, saldainiai; štabo palapinės slapta knyga su pakėlimų sąrašais... Ar-ba "sumeškeriojamas" skautukas, kuris mėgsta simuliuoti, "nusi-imti" nuo stovyklinių darbų ir pan. Tie dalykai paašškėja iš trumpo pokalbio apžiūrint laimikį. Arba paskaitomi pakėlimai ar pa-peikimai populiariųjų stovyklos brolių (jei panaudojamas štabo knygos variantas). Kitas varian-tas: ant meškerės ištraukiamas raštelis kuriame parašyta "Pagal šio miestelio nuostatus, šeštadieniais šiame ežere žvejoti drau-džiama - ežero žuvų taryba".

Pabaigą išdirba pasirodančioji skiltis pagal stov. aplinkybes.

DAINA iš sąrašo, paskui vėl laužo vedėjas:

- Išnardę Palangą, Rambyną, išgaudę Neringoj visas žuvis, pa-sukime Kuršmarėmis į Klaipėdą, Lietuvos langą į platųjį pasaulį.

Klaipėda, iš kur mūsų nors ir nedidelis, bet žvalus laivynas skrodė visas pasaulio šalis, kur pakrančių šauliai greitais motorlaiviais saugojo mūsų brangų krantą nuo kontrabandininkų, šnipų ir tėvynės priešų. Verta prisiminti, jog 75% mūsų karinio ir prekybi-

nio laivyno įgulų buvo praėję skautų eiles.

Ant tėvynės ir jūros aukuro sudėtoji jūr. skautų auka mus žadina naujiems žygiams, naujiems horizontams. Ši vakarą atklysta pas mus jūrų skautas inž. Viktoras Lapas, kuris lemtingomis 1941 m. dienomis užmerkė jaunas akis, vaduodamas Kauną nuo okupantų... Su mumis šią naktį trys budžiai Amilevičius, Šidlauskas ir Jasiukevičius, kurie audringa 1933 m. dieną išplaukė su "BUDŽIU" žuvo prie Klaipėdos molo... Eilė ilga pilkųjų, nepamintų mūsų jūros brolių.

Klaipėdos ir jūrų skautų šviesiam atminimui "I" laivas parodys mums gyvąjį paveikslą.

GYVASIS PAVEIKSLAS

Jūreivių maršo, akordeono parodymo ritman išžengia 7 jūr. skautai ir prieš įtemptą burę atlieka sutartinį žygiavimą. Vienas pasilipa ant (paaiškinime minėto) paukštinimo ir dviem vėliavėlėmis imituoja semaforo ženklą. Jis

taip pat gali komanduoti likusių šešių marširuotę. Šešetukas žingsniuja, prasiskiria po tris, vėl sueina, saliotuoja, signalizuoja ir pan. Figūros paliekamos vienteo fantazijai ir išradingumui. Pasirodymas baigiamas: priartėjus prie burės sustojama, priklapiama ar pan., rankas ištiesus į burę ar kitaip. Sustingus galutinėn pozon, skautukas, tvarkąs burę (jis jau tupi už jos nuo pat pasirodymo pradžios), ištraukia kuolelį, permeta burę priešingon pusėn - su Klaipėdos herbu į publiką, piešinys "3", vėl įtvirtina kuolelį. Stovima kol baigiasi dainos posmas. (Prožektorių apšvietimas, jei šie naudojami).

Laužo baigmė su tradicine "Ateina naktis".

Parašė:
Palangos Stovyklautojas

Lietuvos pajūris

Mano skiltis

SKILTIES UŽSIĖMIMAI

Štai keli sumanymai - ką galima veikti skilties sueigose (viduje ar lauke), vieneto užsiėmimuose, iškylose ar stovyklose:

- Padaryti kokį nors laikui matuoti prietaisą, kuris nebūtų surištas su laikrodžiu ar dangaus kūnais.

- Pagaminti lietaus kiekiui matuoti įrengimą.

- Padaryti prūdo ar ežerėlio žemėlapi ir atžymėti gilumą įvairiose vietose.

- Užlipti ant aukšto kalno ir nuo jo nubraižyti, nupiešti vaizdą.

- Paimti smulkų žemėlapi, iš kurio iškirptos mažos dalys. Reikia nuvykti ten, kur dalies trūksta, ir nupiešti tą vietovę.

- Padaryti saulės laikrodį ir vėjo malūnėlį ar rodyklę stovyklai.

KITI UŽSIĖMIMAI

Iš įvairių dviračio dalių sustatyti dviratį.

Padaryti ir pastatyti semaforu signalizuoti prietaisą, kad signalizuotojas galėtų jį vartoti, bet būdamas bent 6 pėdas nuo jo.

Sugalvoti 3-5 min. demonstraciją ir parodyti, kaip gelbėti skęstantį, išgelbėti nutrenktą, ištraukti iš po ledo ir pn.

Pastatyti mažą modelį, kad skautai galėtų susipažinti, kokia aerodrome tvarka.

Duoti kiekvienam skilties nariui po dešimt centų, pasakant, kad per valandą atliktų ko daugiau, ar nupirktų ko daugiau ar ko vertingesnį daiktą už dešimtuką.

Padaryti stovyklines svartykles, kuriomis galėtų sverti tarp 4 uncijų ir 28 svarų.

Meškeriojų skiltis Rako stovyklavietėje.

P. Vitkaus nuotr.

KAIP MEŠKERIOJAMA LIETUVOJE

LYDEKA laikosi duobėse, prie stačių krantų, vandens augalų, pavėsingose vietose, kur yra akmenų, įgriuvusių medžių, prie sėklių. Gaudoma rytais ir pavakariais. Masalas: žuvelė, blizgė.

EŠERYS žvejojamas rytais, pavakariais, apsiniaukusiom dienom. Masalas: sliekas, žuvytė, blizgė.

ŠAPĖLAS - godi, bet ir atsargi žuvis, todėl meškeriojant upėse, reikia slėptis už medžių, krūmų arba jų šėseliuose. Šapėlas griebia blizgę. Ši nedidutė, žalvarinė arba nikeliuota. Meškeriojant pavakariais, blizgę velkama vandens paviršiumi, kitu metu ji traukiama arčiau dugno. Masalas: žiogas, drugys, sliekas, vėžiena, duona.

UNGURYS plūduriuoja užtakuose, duburiuose, prie meldų, upelių žiotyse. Žuvavimo laikas - pavakary, po šiltos audringos nakties, prieš perkūniją. Gaudomas slieku, žuvelė, varle, veršiena, olandišku sūriu.

ŠAPĖLAS

LYDEKA

ŽAIDIMAS MŪSŲ JAUNIESIEMS

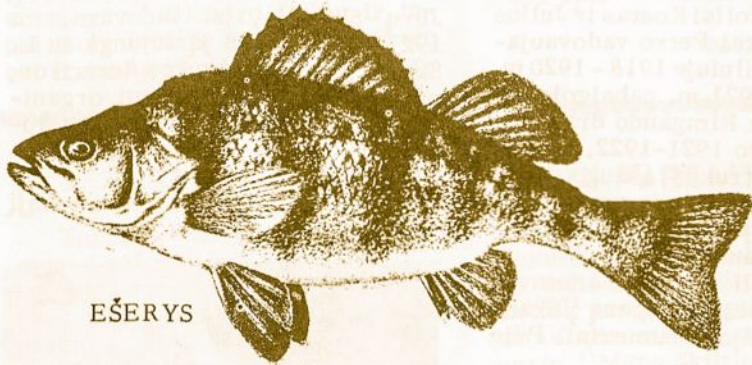
KOKS GYVULYS

Būrelio vilkiukai gauna po lapą popieriaus su užrašytu ant jo numeriu. Žaidimo vedėjas kiekvienam vilkiukui tyliai pasako kokio nors gyvulio vardą ir pasižymi pas save, kuriam broliui (numerui) kokį vardą yra pasakęs. Dabar žaidėjai savo lapuose piešia įmintuosius gyvūnus. Po kurio laiko lapai surenkami, sumaišomi ir leidžiami per žaidėjų rankas. Kiekvienas žaidėjas spėja, koks gyvulys yra nupieštas ant jam duoto lapelio, savo spėjimą parašo po paveikslu ir lapelį siunčia toliau. Taip lapeliai apeina visus žaidėjus ir žaidėjai parašo savo spėjimus.

Draugininkas surenka lapelius, suskaičiuoja teisingus parašus po kiekvienu piešiniu. Laimi vilkiukas, kurio pieštą gyvį pažino didžiausias žaidėjų skaičius.

Bebrų ir jūr. jaunių būrelis
Wasagos stovykloje, Kanadoje.

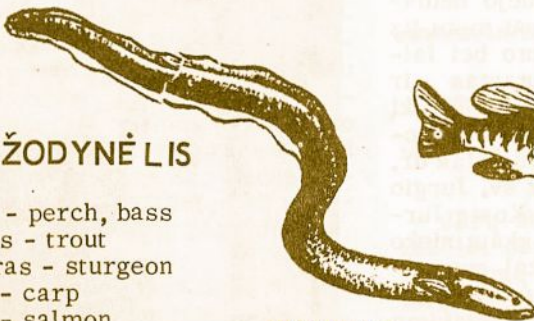
EŠERYS

UPĖTAKIS

ŽUVŲ ŽODYNĖ LIS

Ešeris - perch, bass
Upėtakis - trout
Erškėtras - sturgeon
Karpis - carp
Lašiša - salmon
Unguris - eel
Šapalas - chub
Menkė - codfish
Mekšras - roach
Lynas - tench
Karosas - crucian
Šamas - wels, catfish
Lydeka - pike

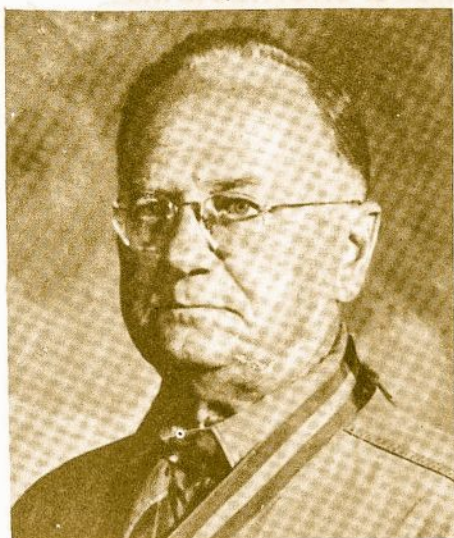
UNGURYS

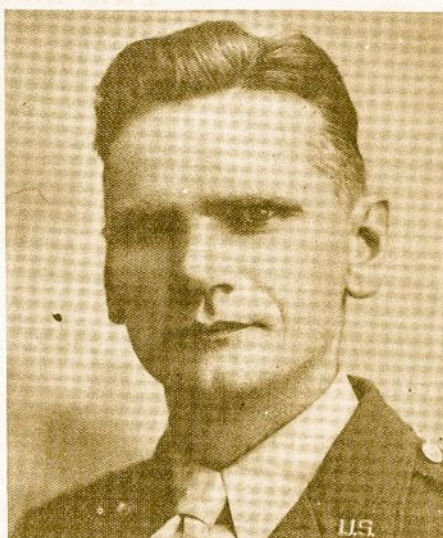
ERŠKĖTRAS

ŠAMAS

v.s. Petras Jurgėla, lietuvių skautų įkūrėjas.

Lietuvių jūrų skautų įsteigėjas s. Julius P. Jurgėla-Gale.

Savieji Įyminiai

TRYŠ BROLIAI JURGĖLOS

Minėdami jūrų skautijos aukštinę sukaktį, negalime užmiršti trijų Amerikoje gimusių brolių Jurgėlų, turėjusių didelės įtakos ir nuopelnų ne tik jūrų skautijos, bet ir visos lietuvių skautų sąjungos gyvenime bei veikloje.

Vyriausias jų - PETRAS - įkūrė pirmuosius liet. skautų vienetus tremtyje, Rusijoje: pirmąją skautų-čių draugovę Voroneže 1917 m. ir atskirą skautų skiltį Taganroge 1918 m. Jau Vilniuje įkūrė pirmąją mišrią skautų skiltį 1918.X.1, draugovę 1918.XI.1 ir tuntą 1918.XII.15. Tarp 1919.III ir 1920.XII vadovavo Rimgaudo draugovei Kaune. Parašė pirmąsias knygas apie skautybę lietuvių kalba: 1920 - Pirmieji skauto žingsniai, Piliečių auklėjimo mokykla - skautybė; 1925 - Lietuvos ateitis; 1927 - Skautystė, Skautų tarnavimas Tėvynei; 1929 - Skautų vadovas, I d. Be to, eilė v.s. Petro Jurgėlos straipsnių apie skautybę buvo išspausdinta visuomeninėje, karių ir šaulių spaudoje. Taip jis žodžiu, raštu ir darbu propagavo skautybę ir kūrė lietuvių skautiją.

Prieš grįždamas Amerikon 1927 m., buvo užsitarnavęs kapitono laipsnį ir buvo prez. Smetonos adjutantu.

Jaunieji broliai Kostas ir Julius buvo skiltininkai Petro vadovaujame tunte Vilniuje 1918 - 1920 m.

KOSTAS 1921 m. pabaigoje atgaivino Kaune Rimgaudo draugovę ir jai vadovavo 1921-1922. Iš šios draugovės netrukus išaugo kitos dvi d-vės. Buvo Kauno tunto adjutantu, laikinojo Vyriausio Skautų Štabo adjutantu, įsteigė ir 1922.V.3 - VIII redagavo Lietuvos Skautų Asociacijos organą "Skautą", kurio išėjo 4 numeriai. Prie

laikraščio leidimo pridėjo nemažą savo pinigų. Tuo pat metu jis buvo draugininkas, tunto bei laikinojo VS Štabo adjutantas ir "Skauto" redaktorius. Už tokį darbštumą, kūrybingumą ir nuopelnus, pirmasis Skautų Šefas dr. J. Alekna 1922 m. per šv. Jurgio šventę vyr. skiltininką Kostą Jurgėlą pakėlė išsyk į skautininko laipsnį. Kostas faktiškai suorganizavo ir pirmąją Lietuvos skautų-čių vadovų suvažiavimą 1922.VI.3-5.

Jauniausias iš trijų - v.sl. JULIUS Jurgėla - 1922 m. kovo 12 d. įkūrė pirmąją jūrų skautų vienetą - Algimanto laivą ir jam vadovavo. Anuomet jūrų skautai turėjo nemažą vargą ir sunkumų.

1922-23 m. Algimanto laivui pasivaduodami vadovavo ps. Julius

ir s. Kostas, kuris 1923 m. taip pat įsteigė ir redagavo "Vandens skautą". Be to, s. Kostas 1923 m. surengė pirmąją Lietuvos jūrų skautų išvyką į užsienį - į Rygą, o 1924 m. - pirmąją jūrų skautų plaukimą, ankstybų Velykų metu, dviem valtimis Nemunu iš Kauno į Klaipėdą, kur įsteigė jūrų skautus. Man teko garbė dalyvauti išvykoje ir plaukime, kur buvau Ruonio valties vadas. Skautininkas Kostas vadovavo Gulbei. Abi valtys turėjo bures.

1924 m. vasarą ps. Julius ir s. Kostas Jurgėlos grįžo į Ameriką. 1928 m. abu apdovanoti Lelijos garbės ženklu. Julius, baigęs medicinos mokslus, II-jo Pasaulinio karo metu buvo aviacijos gydytoju Afrikoje.

Kostas, advokatas ir vėliau istorijos daktaras, buvo Lietuvos konsulato New Yorke sekretorius, vadovavo ALTos Informacijos Centrai New Yorke ir jau virš 20 metų vadovauja "Amerikos Balso" lietuviškam skyriui.

Algimanto laivui nuo 1923 m. rudens vadovavo v.s. Petras Jurgėla, kuris suorganizavo Lietuvos Jūrų Skautiją, jai vadovavo, o 1927 m. kovo 18 ją sujungė su L. Skautų Brolija. Atvykęs Amerikon, padėjo Dariui ir Girėnui organizuoti skridimą į Lietuvą ir jį aprašė knygoje "Sparnuoti Lietuviai".

Beje, s. Kostas parašė pirmąją

Rašinio autorius j.s. P. Labanauskas ant Lietuvos karo laivo "Prezidentas Smetona".

SVARBIAUSIAS ĮYKIS

Liūdniausias įvykis, kuris įvyko 1971 m. lietuvių gyvenime buvo konsulo dr. Petro Daužvardžio mirtis. Jis buvo Gen. konsulas Chicagoje. Dr. Petras Daužvardis Amerikoje reprezentavo nepriklausomą Lietuvą. Žmonės jo labai gailėjosi ir negalėjo tikėti, kad toks geras ir nuoširdus žmogus mirė. Jis buvo mokytojas ir geras kalbėtojas. Dr. P. Daužvardis mylėjo ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai. Jam mišios buvo laikomos Marquette Parko parapijos bažnyčioje.

Su dr. P. Daužvardžiu atsiveikinti atvyko visos lietuvių organizacijos. Aš dalyvavau kaip skautė ir stovėjau prie Kernavės tunto vėliavos. Atsisveikinime dalyvavo ne tik lietuviai, bet ir burmistras Richard Daley ir labai daug įvairių kraštų diplomatų bei konsulų, kurie dr. P. Daužvardis

Konsulas dr. P. Daužvardis, lydimas Nerijos tuntininkės j. ps. A. Jovarauskienės, atidaro 1971 m. Chicagos skautų mugę.

dį pažinojo ir buvo jo draugai. Konsulą Daužvardį palydėjo į kapines apie 300 mašinų.

Dovilė Užubalytė

NEPAPRASTAS ŽYGIS AIDUI PAREMTI

Toronto Šatrijos tuntininkė mums rašo: "Spaudoje esate pastebėję apie įvykusį žygį-iškylą 1971 m. lapkr. 7 d. Skautų Aidui paremti. Žygį suorganizavo jaun. skaučių Tulpės draugovė su vadove v.sl. Birute Abromaitiene - Šatrijos, tunto 20-čio veiklos proga, kaip gerą darbą. Anksčiau negalėjome duomenų pranešti - vyko aukų surinkimas pagal žygio vajuos lapus. Dabar pranešu, kad rezultatai puikūs: Sk. Aidui paremti surinkta 428 doleriai.

Su skautiškais linkėjimais,

ps. Prima Saplienė,
Šatrijos tuntininkė."

Džiaugiamės Tulpės sesių ir vadovių nepaprastu darbu ir skautiškai dėkojame už turbūt didžiausią auką Skautų Aido istorijoje.

Ta pačia proga primename ir

prašome vadovų, kad paragintų paukštytes ir vilkiukus įsijungti į tos pačios TULPĖS draugovės paskelbtą nuotraukų galvosūkį, kuris idėtas pirmo šių metų Aido numerio "Mano Skilties" skyrelyje.

RUOŠKIMĖS AUKSINIO JUBILIEJAUS STOVYKLAI

Jūrų skautų 50 m. veiklos sukaččiai paminėti ir kartu visiems šią šventę atšvęsti, ruošiamas LSB jūrų skautų Jubiliejinė Stovykla, kuri vyks liepos 15 - 23 d.d. Romuvos stovyklavietėje, Huntsville, Ont., 140 mylių į šiaurę nuo Toronto.

Iškilmingas minėjimas numatytas šeštadienį, liepos 22, kartu su visuotiniu jūrų skautų vadovų sąskrydžiu.

Jubiliejinę stovyklą sudarys jūrų skautų ir jūrų skaučių pastovyklės, vadovaujant atitinkamiems skyriams. Bendra stovyklos vadovybė bus pakviesta artimoje ateityje. 1 savaitės stovyklavimo mokestis - 25 dol. asmeniui. Transportu rūpinasi kiekviena vietovė; stovyklavietė aprūpins palapinėmis, lovomis ir maisto indais. Stovyklautojai atsiveža visus kitus reikmenis ir kiek galima daugiau plaukiojančių pastatų; kurie bus naudojami stovyklos ežere.

Labai svarbu, kad jub. stovykloje dalyvautų kuo daugiau jūrų skautų-čių, jaunių, gintarių, būdžių ir j. skautininkų. Labai kviečiami ir jūrų skautų-čių veiklos veteranai. Minėjime kviečiamidalyvauti visi bičiuliai, rėmėjai ir buvę jūrų skautai.

Tegu ši šventė sujungia visas kartas, per 50 metų plaukusias jūrų skautų veikloje, tegu jūrų skautų Jubiliejinė Stovykla atgaivina nebeveikiančius vienetus, o veikiantiems tegu sukelia entuziazmo dar labiau padidinti jūrų skautų-čių eiles.

Kviečiame jau iš anksto pradėti šiai stovyklai ruoštis.

LSB Jūrų Skautų Skyrius

Vyr. skautė DINA GELAŽIŪTĖ, Chicagos Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos mokytoja, suprojektavo stirniukų drabužėlius Kaldų Eglutei. Ta pačia proga (gruodžio 18) mokiniai padėklamavo jos sukurtų eilėraščių.

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO DIENA

Kasmet jūrų skautų, jūrų skaučių minima Klaipėdos atvadavimo diena, š.m. sausio 30 d. buvo paminėta Chicagos jūrų skaučių Nerijos tunto ir Lituanicos tunto jūrų skautų vienetų iškilminga sueiga ir laužu Jaunimo Centro salėje.

Gausiai susirinkus tėveliams ir svečiams, šventei vadovaujant j.ps. A. Alčiauskui, į salę atžygiavo jūrų skaučių Juodkrantės, Nidos ir Minijos laivai, ūdryčių Ventės laivas, jūrų skautų L. K. Algimanto ir Šarūno laivai, gintarės ir jūrų budžiai. Šventės svečiais dalyvavo keturių tuntų tuntininkai, rajono vadas v.s. P. Nedas, vadeivė ps. I. Kerelienė, vadeiva v.s. A. Karaliūnas, J.S.S. įgaliotinis j.v.s. Br. Juodelis, v.s. A. Gasnerienė, Klaipėdos sukilimo dalyvis v.s. V. Tallat-Kelpša ir kiti.

Atlikus vienetų raportus, įnešus vėliavas, minėjimas pradėtas J.A.V. ir Lietuvos himnais. Perskaičius Nerijos tunto įsakymus, buvo prarastas jaunesniųjų skaučių užodis, kurį davė 3 ūdrytės.

Klaipėdos reikšmę Lietuvai ir šio minėjimo svarbą trumpu žodžiu nušvietė v.v. dr. J. Ansysas.

Antroji minėjimo dalis buvo lauželio formos, kurią pravedė sesių laužavedė gintarė kand. Gražina Vindašiūtė ir budys kand. Linas Regis. Jiems talentingai talkininkavo A. Pakalniškis, pravedamas dainas, šūkius ir "liūto medžioklę". Labai gražiai pasirodė sesės su "Švyturių pasikalbėjimu", pravedant Rasai Jovarauskaitei ir dekoracijomis turtingu "Paparčio žiedu". Broliai labai vykusiai atliko susaržuotą "Pasiruošimą Kaziuko Mugės Loterijai". Dvi dainas su gitaromis meistriškai išpildė sesės Živilė ir Vilija Bilaišytės, o jas sekdamas algimantėnų grupė sudainavo "Mylėjau mergelę", L. Regiui ir K. Kazėnui palydint gitaromis.

Minėjimas užbaigtas visiems įsijungiant į didelį ratą ir sudainuojant "Lietuva brangi".

Šventės proga buvo platinamas jūrų skaučių išleistas laikraštėlis "Nerijos Aidai".

Baltijos Banga

mūsų DIDŽIOJI ŠEIMA

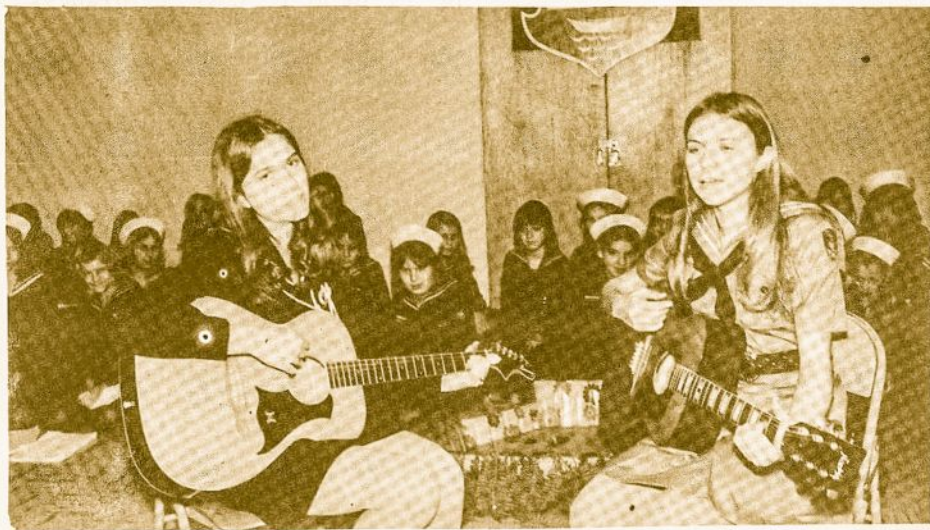
Klaipėdos Dienos sueigoje dalyvius linksmina Algimanto laivo jūrų skautai.

Br. Juodelio nuotr.

Gintarės Živilė ir Vilija Bilaišytės dainų montažo kūryka...

Br. Juodelio nuotr.

DAR TRUPUTIS

Sktn. ALGĖS KARPAVIČIUS, Australijos skautų šeimoje gerai žinomas Geelongo skautų tuntininkas, atšventė 50-ties metų amž. sukaktį. Lietuvių namuose buvo surengtas pagerbimo pobūvis, kur dalyvavo didžioji dalis Geelongo visuomenės ir paskirų organizacijų vadovų.

Brolis Karpavičius jau nuo jaunų dienų įsitraukė į skautų veiklą, tautinių šokių grupę, dainos vienetą ir kt. Jo ypatingas atsidavimas ir darbas yra skirtas jaunimui,

mokant ir auklėjant jį, todėl jaunimo jis labai gerbiamas.

JAUNIMO VILTIS - tai Chicagos skautų-čių taut. šokių grupė, įsteigta 1971 m. balandžio mėn. Grupei priklauso 36 sesės ir broliai. Vieneto iniciatorės buvo sesės R. Jovarauskaitė, D. Gvildytė ir I. Ramanauskaitė. Mokytojai - akademikai A. Markulis ir D. Bruškytė. Šokiams groja ps. A. Kezys, SJ su savo padėjėju skautu A. Puru.

Šokėjai uoliai ruošiasi tautinių šokių šventei.

Atspėkite, kokią karalienę renka Šatrijos paukštytės?

Šatrijos jaunosios sesės rimtai žvelgia į antrąjį dvidešimtmetį. Viduryje paukštyčių vadovė vyr. skautė R. Mažeikaitė. ↓

LAUKIAME GAUSIŲ STOVYKLŲ

Kaip ir praėjusiais metais, ir ši Jaunimo Metų vasara žada būti vėl gausi skautų stovyklomis.

Mūsų Australijos broliai jau atstovyklavo sausio mėnesį, o Amerikos žemyne pirmieji stovyklon išskrenda Chicagos sesės - broliai: liepos 8 d. į Rako ažuolyną, Clevelando skautija stovyklauso savo įprastinėje Wasagoje rugpjūčio 6 - 19 d., Atlanto rajono stovykla vyks rugp. 27 - rugs. 4 d.d.

prie Concord, N.H. Atlanto rajoninėje tuo pat metu bus ir Ažuolo Mokyklos stovykla, apie kurią smulkesnių žinių vienetams suteiks Brolijos VSP Česlovas Kiliulis.

Didžiausia šios vasaros darbymetė bus kanadiškėje Romuvos stovyklavietėje, kur įvyks net trys stovyklos: Lietuvių Jaunimo Metų stovykla liepos 9 - 15 d. (vadovaus v.s. A. Saulaitis, SJ), jūrų skautų Jubiliejinė liepos 16 - 22 d. ir

Toronto bei artimesnių vietovių skautai-ės suskris liepos 23 - rugp. 6 d. į Romuvos X-tąją stovyklą.

Bernardino kalnuose stovyklaus Los Angeles sesės - broliai, o Detroito vilkiukai - paukštytės vėl tikriausiai važiuos į Dainavą. Anglijos rajono stovykla bus liepos 22 - 29 d.

Suvestais duomenimis, 1971 metais įvairių vietovių lietuviai skautai-ės nuosavose arba pasirinktose stovyklavietėse sudarė bendrą stovyklaujančių skaičių, siekiantį virš 1700. Tai sesės - broliai, stovyklavę Amerikoje, Kanadoje, Australijoje, Vokietijoje. Į šią statistiką neįskaitytos savaitgalinės tridienės stovyklėlės, iškylos ar saskrydžiai.

SKAUTŲ VAKARAS VOKIETIJOJE

Vasario 16 gimnazijos Aušros tuntininko s.v.v.sl. M. Šiušelio paraginti, gruodžio 20 d. Vytauto Didž. draugovės draugininkas s.v. E. Šiušelis ir Jūratės draugovės draugininkė vyr. skautė A. Ša-
duikytė suorganizavo skautų-čių atsisveikinimo vakarą, kuriame dalyvavo draugovių vyresni nariai ir Vydūno būrelio skautai vyčiai.

20 uniformuotų sesių ir brolių, susėdę prie kukliai, bet labai gražiai sesių padengto stalo, sugiedojo "Tyliąją naktį" ir "Veni Emmanuel". Po užkandžių prasi-
dėjo programa. R. Maurukas ir A. Grovas pasirodė vaidinimu "Restorane", o sesės A. Vilčinskaitė, R. Piedaitė ir M. Palavinskaitė per dantį patraukė "Kariuomenę". "Kepsnių kvapas" - sekantis vaidinimėlis, kurio vaidintojai buvo E. Šiušelis, A. Grovas ir R. Maurukas, kuris net dvigubą rolę vaidino. Pirmai programos daliai pasibaigus, prasidėjo šokiai.

Antroje programos dalyje buvo pasirodymai akordeonu. Sk. vytis A. Šiugždinis pagrojo "Du liegst mir im Herzen", "Suk, suk rate-
lį" ir vieną valsą. Jį sekė R. Piedaitė su "Can-can" melodija.

Šokiai buvo tęsiami iki dešimtos valandos ir grįžta į bendrabučius. Jauniesiems draugovių nariams taip pat vyko pobūvis kitame bendrabučio kambaryje.

s.v.v.sl. P. Veršelis

IŠ VYR. SKAUTININKO BŪSTINĖS

NAUJI VADOVAI. Nauju Aušros tunto Vokietijoje tuntininku nuo vasario mėn. vienerių metų kadencijai paskirtas s.v. Petras Veršelis. Prieš tai tuntininko pareigas ėjo s.v. M. Šiušelis.

Detroito Baltijos tuntininkui ps. A. Velavičiui baigus kadenciją, nauju tuntininku nuo sausio 30 d. pakviestas s. Leopoldas Heiningas, pavaduotoju - s. A. Zaparrackas.

JF vedėjui s. A. Gudaičiui pristatčius, Jamboree Fondo pavaduotoju patvirtintas ps. fil. Jonas Asminas, gyv. Livonia, Mich.

Sydnejaus Aušros tuntininkui ps. V. Deikui dėl sveikatos iš pareigų pasitraukus, nauju tunto vadovu nuo vasario mėn. paskirtas ps. Balys Barkus, gyv. Concord, NSW.

Vilniaus tunto tuntininko Adelaidėje s. V. Opulskio kadencijai pasibaigus, nauju tuntininku pakviestas ps. V. Ilgūnas, gyv. Parkside, S.A.

V.S. praneša, kad su metine vienetų registracija pateikti skaičiai rodo, jog kai kurie vienetai kreipia mažai dėmesio į skautų paruošimą į aukštesnius laipsnius ir specialybes. Vadovai prašomi atkreipti rimtą dėmesį į skautiškos programos išėjimą ir specialybių įsigijimą.

SYDNEJAUS KRONIKA

AUŠROS TUNTO sueiga, kurioje LSB vadeiva ps. R. Cibas pristatė naują tuntininką ps. B. Barkų, įvyko vasario 2 d. Lindcombe. Ta proga du jaunesnieji broliai davė žodį. Sueiga užbaigta labai pavykusi lauzu.

VASARIO 16 dienos pamaldose Aušros tuntas dalyvavo organizuotai. Susirinko per 50 brolių - sesių.

SKAUTŲ VYČIŲ Gelež. Vilko būrelyje kandidatų, kaip grybų po lietaus - net devyni! Dalis jų, padedant būrelio vyresniems nariams, sparčiai ruošiasi vyčio egzaminams. Vasario 20 d. jų tre-

Šatrijos tunto Toronte Dvidešimtmečio šventės akimirkos: sukaktuvinio pyrago žvakeles uždega ps. kun. A. Žilinskas ir tėvas Placidus, OFM.

Nuotraukos S. Dabkaus

Sukaktuvinį pyragą piauna Toronto "Didieji": s. L. Gvildienė, Šatrijos tunt-kė, ps. P. Saplienė, pirmasis Rambyno tuntininkas j.s. H. Stepaitis, dabartinis tunt-kas ps. P. Būtėnas, rajono vadas s. K. Batūra ir buv. tunt-kė ps. S. Ramanauskienė. ↓

čioji sueiga įvyko pas s. A. Jakštą. **RAJONO VADAS** s. Aleksandras Jakštas, neseniai pakeltas į vyr. skautininko laipsnį, yra penktas skautininkas Australijos rajone, gavęs šį laipsnį laike 25 metų. (Brolio Aleksandro kuklumas - fantastiškas: šią naujieną tesužinojome tik po kelių mėnesių ir labai aplinkiniais keliais.)

APDOVANOJIMAI. Vasario 16-sios proga už darbą vadovaujant Melbourne Džiugo tuntui, ps. Vl. Stasiliūnas apdovanotas Ordinu UŽ NUOPELNUS.

Už paramą Sydnejaus Aušros tuntui, sek. skautų tėvai apdovanoti Ordinu UŽ NUOPELNUS su Rėmėjo Kaspinu: Pr. Antanaitis, Ad. Joblonskis ir Em. Šliogerienė.

Žiemos gamtoje pramogauja Elizabeth'o vilkai ir skautai.

K. Matonio nuotr.

Šarūno d-vės (Elizabeth, N.J.) vilkiukai ir skautai rudens savaitgalio iškyloje.

A. Bartytės nuotr.

MANO PIRMA IŠKYLA

Buvo vienas rudens šeštadienis. Tada aš dar buvau vilkiukas kandidatas. Po lietuviškos mokyklos pamokų aš ir kiti vilkiukai įlipome į automobilius ir mus nuvežė į Princetoną, kur buvo iškyla. Mes atvažiavome pirmi. Visos paukštytės atvažiavo vėliau. Kai mūsų draugininkas atvažiavo, mes pastatėme palapines ir supūtėm matracus. Tada aš su trim skautais virėme pietus. Po pietų mes užkūrėm laužą ir dainavome. Kai dainavimas pasibaigė, skautės nuėjo gulti, o skautai su vilkiukais ėjo sargybą. Aš buvau sargybiniu antroje grupėje su Petru Audėnu. Visi užmigo. Tada staiga aš išgirdau balsą. Atmerkiau akis ir matau, kad keli vaikai atsikėlė ir klausia mano draugo: "Kiek laiko?" Buvo šešta valanda ryto. Mes vėl užmigome.

Kai mus prikėlė draugininko padėjėjas ir pasakė, kad buvo šešta valanda, mes pradėjome juoktis. Visi linksmi nusiprausėm ir pavalgę pusryčius ėjome žygiuoti į miškus. Po valandos mes grįžome į palapinę. Visi laukėme atvažiuojant tėvų, bet norėjome dar ir paiškylauti. Pagaliau suvažiavo tėvai. Mes dar kepėm ir valgėm dešreles. Pavalgę, sakėme vieni kitiems sudiev ir išsiskirstėm.

Taip praėjo mano pirmoji iškyla.

brolis Gintaras Grušas, 10 m.
Elizabeth, N.J.

LITUANICA - 385

Lituanicos tuntas Chicagoje vis dar pirmauja: tai didžiausias tuntas visoje sąjungoje. 1971 metų registracijos daviniiais, Lituanicos gretose buvo 385 broliai - padidėjo 30 galvų nuo paskutinės registracijos 1970 metais. Tuntą šiuo metu sudaro 15 draugovių ir 4 j.s. laivai; metų bėgyje išdygo dvi naujos draugovės - Miško Brolių ir Puntuko. Puntukiečiai yra susiorganizavę Chicago šiaurvakarinėje dalyje. Ateitis šviesi, nes raudonšlipsis eiles sudaro 108 vilkai.

Tuntui nuo šių metų pradžios vadovauja ps. S. Miknaitis, pavaduotojas s. L. Ramanauskas, adjutantas - ps. R. Rupinskas. Tunto dvasios vadovai: ps. A. Kezys, SJ, - katalikų ir v.s. kun. A. Trakis - evangelikų.

Lituanicos stovyklavietės administratorius yra p. S. Matutis, draugovių tėvų komitetų pirmininkė - p. V. Grigolienė.

tunto coresp.

Vidurio rajono vadeiva v.s. A. Karaliūnas užriša tuntininko virvelę naujam Lituanicos tuntininkui ps. S. Miknaičiui.

G. Plačo nuotr.

TARĖSI TORONTO TĖVAI

Šatrijos ir Rambyno tuntų tėvų metinis susirinkimas įvyko sausio 30 d. skautų būkle, dalyvavo apie 30 tėvų. Pranešimus padarė pirm. K. Sapočkinas, išd. p. Sriubiškis ir tuntininkai. Į naują komitetą išrinkti: p.p. Ciplijauskas, Asevičius, Grybas, Sapočkinas, Sriubiškis, Simanavičienė, Kišonienė, Vaitkuvienė, Sinkevičienė, Žulienė. Revizijos komisijon: p.p. Ciplijauskienė, Matulevičienė, Stauskienė. Diskusijose daugiausia gvildinti Romuvos dešimtmečio reikalai. Naujasis tėvų k-tas išsipareigoja kreiptis į skautų-čių mamas, prašant talkos stovyklautojų maitinimo darbuose. Ateityje numatoma maitinimą decentralizuoti, pastatant eilę lauko virtuvių.

Algio Drimbos nuotyčiai

Brolis Bronius sueiliavo
Aleksandras iliustravo

SVETIMOJE, STOVYKLOJE

Trejus metus stovyklavo
Drimba vietiniam rajone,
Tad šią vasarą planavo
Vykt į tolimą kelionę

Ten suras jis naujo peno,
Naujų veiklai galimybių,
Ten parodys savo meną
Ir Lokių skilties gudrybių.

Gavęs raštą vieno tunto
Kitam krašte kontinento,
Algis Drimba - vos pabunda,
Tuoį skautybės glėbin krenta:

Pakartojo morzės kodus,
Baden Powellio pratybas,
Pėdseką, mazgų metodus
Ir apie tiltų statybas...

Jau važiuoja mūs Drimbelė -
Šešių šimtų mylių toliai!
Ir atvykęs į miestelį,
Ieško, kur lietuviai broliai.

Štai vingiuoja mišku kelias,
Žengia Algis tvirta koja,
Bet - priėjus prie aikštelės,
Drimbai net širdis sustoja:

Ant "ožių" baidarės kaba,
(Kas gi plaukioja miške?),
Dindi skambalas prie štabo
Ir rikiuojasi lauke

JŪRŲ SKAUTAI, kad juos šimtas...
Drimba rimtas ir nerimtas,
Bet tuoj pat nutvėręs mantą
Žengia jis pas komendantą.

Tas išspraudžia jį į būrį -
Vargšui vidurius net suka:
Tarp visų baltakepurių
Jis tik vienas su veltuke!

Prasidėjo baisios dienos -
Algio mokslai verti nulinio,
Kas minutę vis naujienos,
Lyg pakliuvus ant mėnulio.

Morzę taip mokėjo Drimba,
Čia jie semaforu moja,
I skautamokslį nekimba,
Vie baidares "maliavoja".

O žodynas tų mariokų:
Portai, štirbortas, regata;
Ir mazgai, kuriuos išmoko,
Čia pavirto greičio matais!

O kai jau būriuot išėjo,
Išsikibo Drimba boma,
Ir suprato, kad artėja
Laikas jam pas Abraomą.

Gi tie bebrai (Drimba niršta)
Lyg prie vakaro lauželio -
Juo labiau jų laivas virsta,
Tuo didesni juoką kelia.

Nelengviau ir su irkluote:
Veidan purslus drebia vėjai,
Delne pūslių tatuiruotė,
Štai tau - jūrinė idėja!

Dvi savaitės taip prabėgo:
Irklai, burės, takelažas...
Drimbai rodės net per miegą
Vandenų keisti mirazai.

Linksmas grįžta namo Drimba,
Įdegimas - net raudonas,
O ant antpečio, kaip rimbas,
Vairininko "makaronas!"

